

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Økonomi & Virksomhedsledelse

Agro Food Park 15
DK 8200 Aarhus N

+45 8740 5000
vfl@vfl.dk
vfl.dk

CVR 32346987

Euler Hermes
Nykredit
De Lage Landen
VFL

3. juni 2014

Program for vidensdelingsworkshop

Hermed fremsender jeg det endelige program for vidensdelingsworkshoppen d. 27. juni.

Mødet finder sted hos Videncentret for landbrug
fredag, den 27. juni 2014
kl. 09.00 – 14.00.

Dagsorden:

1. Analyser af landbrugserhvervet samt trends for fremtiden V/Klaus Kaiser (30 min.)
2. Produktionsøkonomi kvæg. V/Jannik Toft Andersen (15 min.)
3. Produktionsøkonomi svin V/Brian Oster Hansen (15 min.)
4. Gennemgang af de vigtigste poster i landbrugsregnskabet og tolkningen heraf. V/Keld Bech Møller (30 min.)
5. Bankernes syn på landbrug og landbrugsfinansiering generelt V/Kenneth Kjeldgaard (30 min.)
6. Ejerformer og generationsskifteudfordringer V/Rikke Høgsaa Roding (30 min.)
7. Frokost
8. Euler Hermes' syn på sektoren og hvad der tillægges vægt i vurderingen af landbrug og specielt det stigende antal landbrug der bliver konverteret fra enkeltmandsselskaber til Aps'er. Hvordan kan Euler Hermes være med til at understøtte den samlede finansieringspakke for en landbrugsvirksomhed? (20 min.)
9. Hvad lægger Nykredit vægt på i deres kreditanalyse af landbrug, hvad er det generelle syn på landbruget og hvilke områder har særlig betydning for ratingen af de enkelte landmænd? (20 min.)
10. Er landbrug et kommende forretningsområde for De Lage Landen og hvordan ser De Lage Landen på landbruget? Hvordan kan De Lage Landen bidrage til fleksible finansieringsløsninger indenfor landbrug? (20 min.)

11. Opsamling omkring den viden der er delt i løbet af dagen. Hvor kan vi bruge hinanden? Hvad skal vi evt. arbejde videre med?
12. Afslutning og tak for i dag

Venlig hilsen

Keld Bech Møller
Teamleder, Erhvervsøkonomi
Økonomi & Virksomhedsledelse

T +45 8740 5233 (direkte) | E kbm@vfl.dk
M +45 3054 3599

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

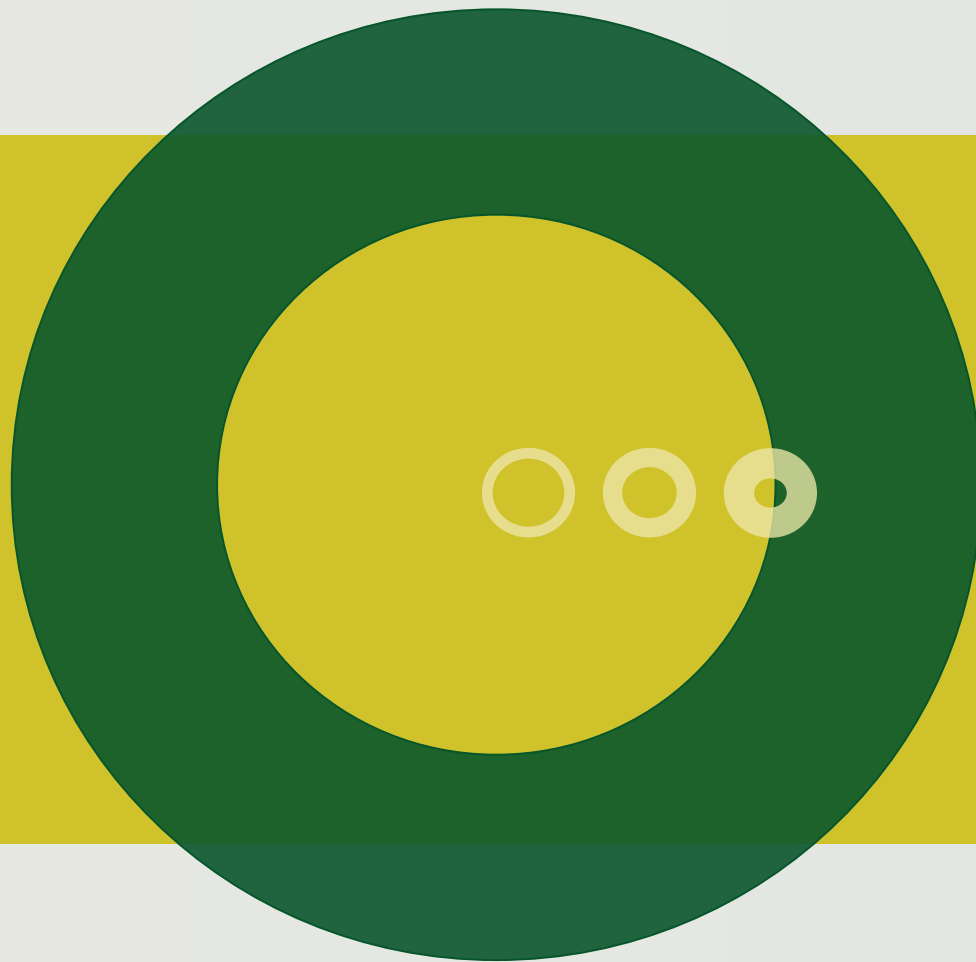
Generationsskifteudfordringer

Vidensdelingsworkshop

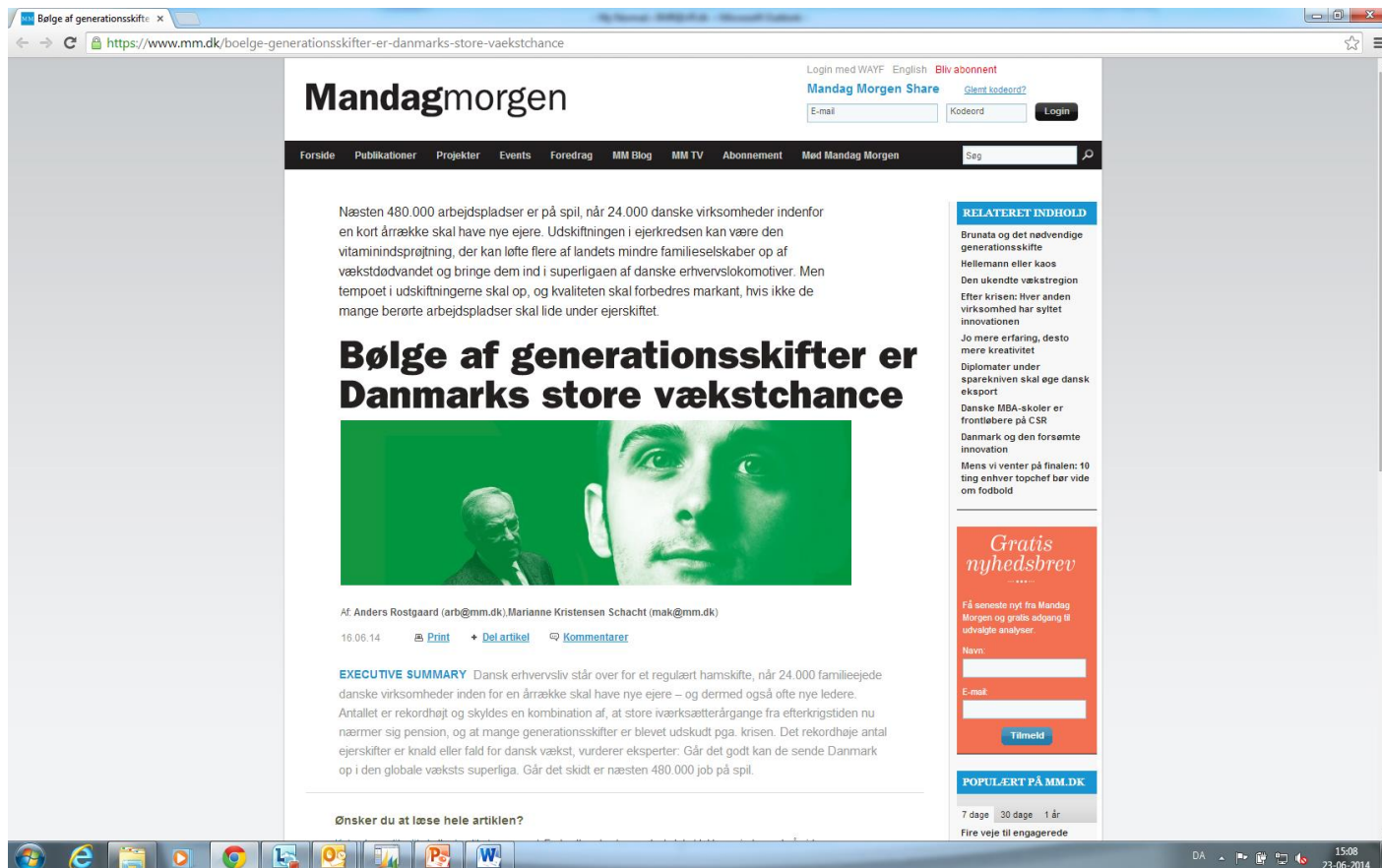
27. juni 2014

Specialkonsulent

Rikke Høgsaa Roding

24.000 danske virksomheder skal have nye ejere...

The screenshot shows the Mandagmorgen website with the article "Bølge af generationsskifter er Danmarks store vækstchance". The article discusses the challenges of generational turnover in Danish companies and the potential for growth. The website layout includes a navigation bar, a main content area with a large image, and a sidebar with related content and a newsletter sign-up form.

Mandagmorgen

Login med WAYF English [Bliv abonnent](#)
[Mandag Morgen Share](#) [Glem kodeord?](#)
 E-mail Kodeord

Forside Publikationer Projekter Events Foredrag MM Blog MM TV Abonnement Med Mandag Morgen

Næsten 480.000 arbejdspladser er på spil, når 24.000 danske virksomheder indenfor en kort årrække skal have nye ejere. Udskiftningen i ejerkredsen kan være den vitaminindsprøjtning, der kan løfte flere af landets mindre familieselskaber op af vækstdødsvandet og bringe dem ind i superligaen af danske erhvervslokomotiver. Men tempoet i udskiftningerne skal op, og kvaliteten skal forbedres markant, hvis ikke de mange berørte arbejdspladser skal lide under ejerskiftet.

Bølge af generationsskifter er Danmarks store vækstchance

Af: Anders Rostgaard (arb@mm.dk), Marianne Kristensen Schacht (mak@mm.dk)

16.06.14 [Print](#) [Del artikel](#) [Kommentarer](#)

EXECUTIVE SUMMARY Dansk erhvervsliv står over for et regulært hamskifte, når 24.000 familieejede danske virksomheder inden for en årrække skal have nye ejere – og dermed også ofte nye ledere. Antallet er rekordhøjt og skyldes en kombination af, at store iværksætterårgange fra efterkrigstiden nu nærmer sig pension, og at mange generationsskifter er blevet udskudt pga. krisen. Det rekordhøje antal ejerskifter er knald eller fald for dansk vækst, vurderer eksperter. Går det godt kan de sende Danmark op i den globale væksts superliga. Går det skidt er næsten 480.000 job på spil.

Ønsker du at læse hele artiklen?

RELATERET INDHOLD

- Brunata og det nødvendige generationsskifte
- Hellemann eller kaos
- Den ukendte vækstregion
- Efter krisen: Iver anden virksomhed har syttet innovationen
- Jo mere erfaring, desto mere kreativitet
- Diplomater under spækket skal øge dansk eksport
- Danske MBA-skoler er frontløbere på CSR
- Danmark og den forsømte innovation
- Mens vi venter på finalen: 10 ting enhver topchef bør vide om fodbold

Gratis nyhedsbrev

Få seneste nyt fra Mandag Morgen og gratis adgang til udvalgte analyser

Navn:

E-mail:

POPULERT PÅ MM.DK

7 dage 30 dage 1 år

Fire veje til engagerede

Status-billedet indenfor DLBR

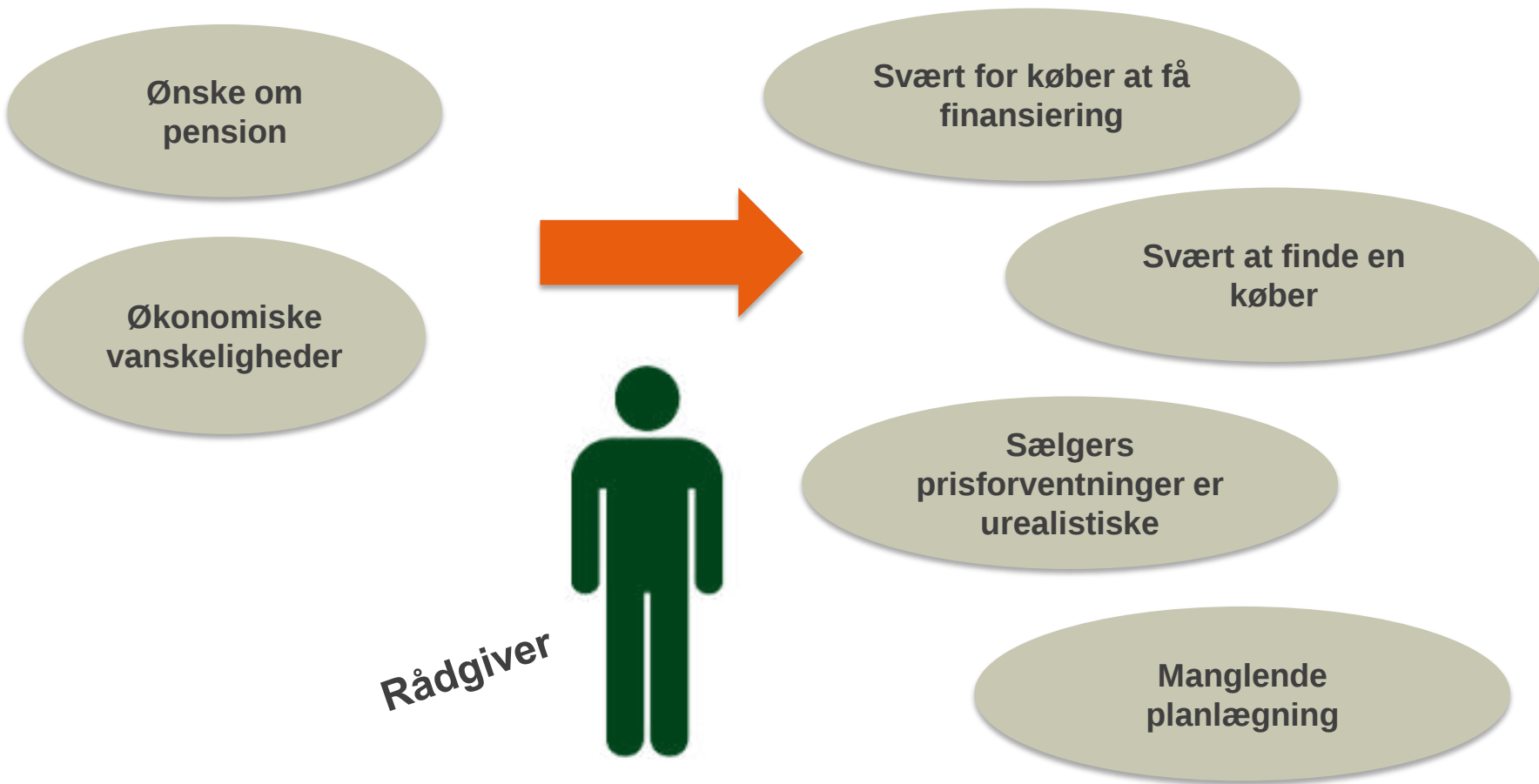
Andel af kunder:

○ < 41 år	13%
○ 51-65 år:	42%
○ > 66 år	19%

Survey – april 2014

- Udsendt til 220 forskellige rådgivere, herunder:
 - Ejendomsrådgivere
 - Virksomhedsrådgivere
 - Skatteeksperter
- Besvarelse på + 50 %

Baggrund og blokeringer for salg

Salgsproces og værdi af ejendomme

Pris fastsat efter
jordværdi og
boligværdi

Primært tale om
salg af fast ejendom
og ikke virksomhed

Staldanlæg ofte
nedslidte i fri handel

Rådgiver

Forpagtning og overdragelse

Færre interesseret i
den løsningsmodel
AP-pension tilbyder

Stor interesse i at
forpagte af sælger

Ingen konkret plan
for ejerskifte

Ejerskifte er ofte
generationsskifte
mellem
familiemedlemmer/nær
medarbejder

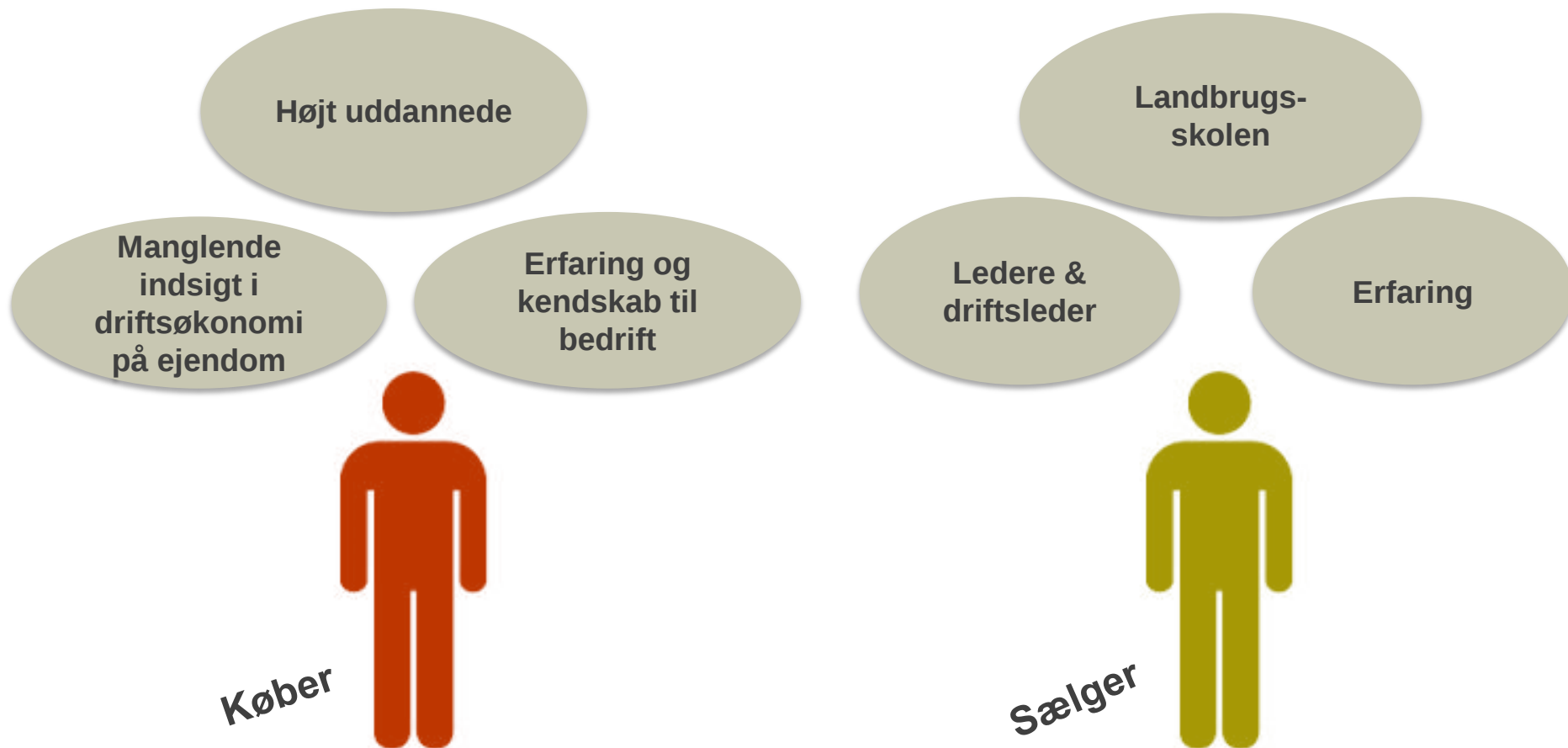
Rådgiver

Interviews med landmænd

- I uge 23-24 gennemført interviews med 12 landmænd
- 6 købere og 6 sælgere
- Før, under, efter ejerskifteproces

Erhvervserfaring og landbrugsuddannelse

Årsager til salg og køb

Selv-stændi
ghed

Ikke mere
landbrug

Drømmen om
mit eget

Skabe
forretning

Alder

Økonomi

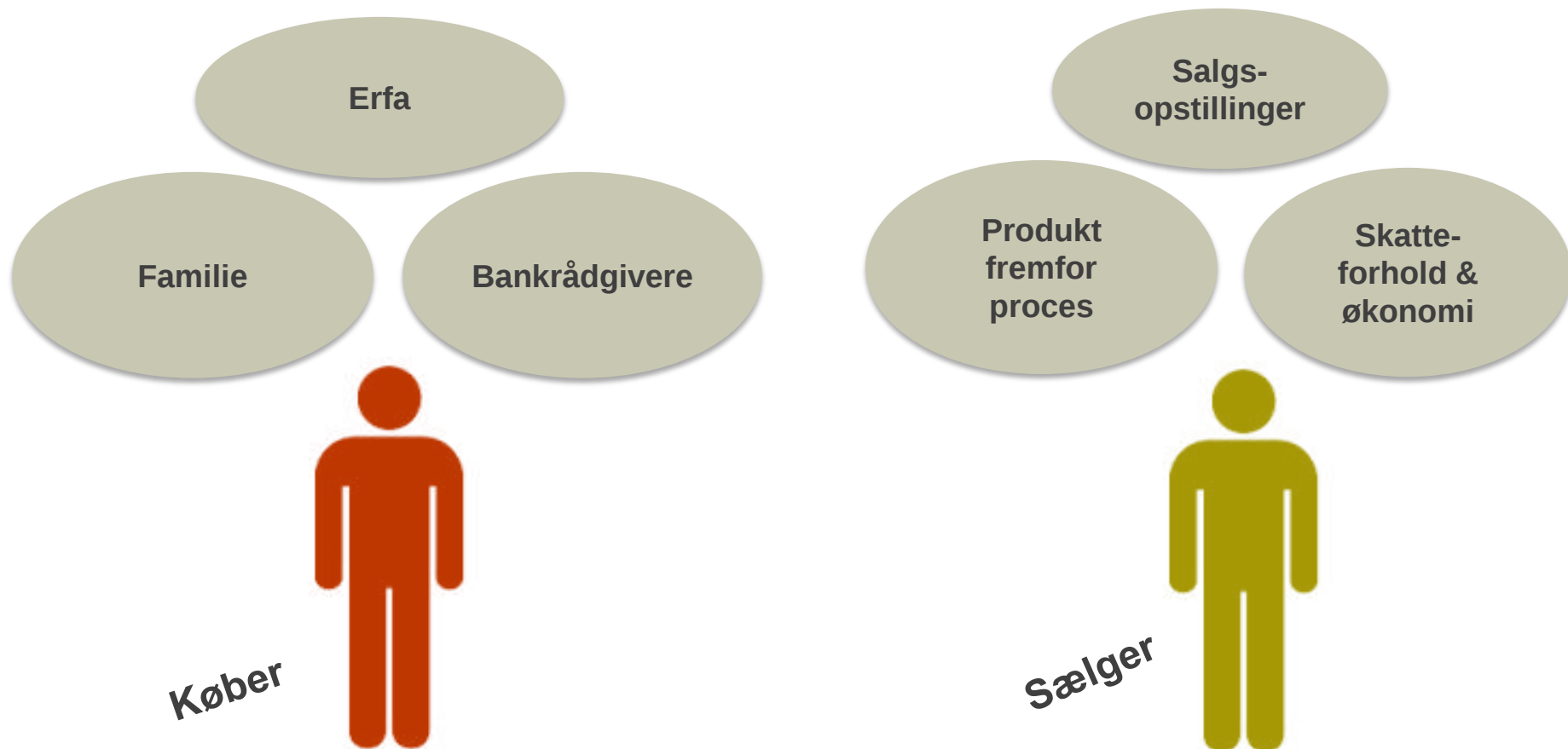
Køber

Sælger

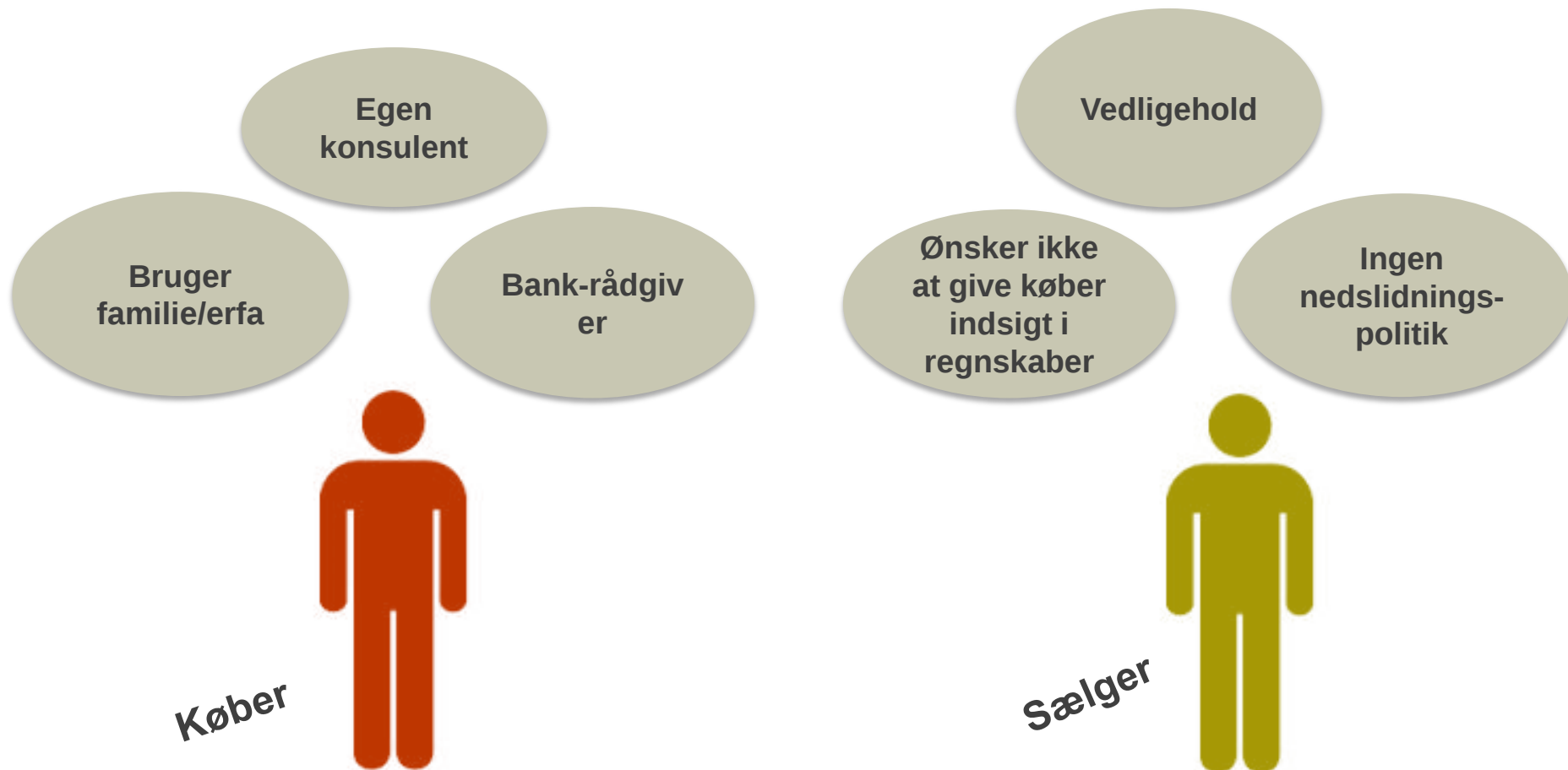
Forventninger til ejendom og salgsproces

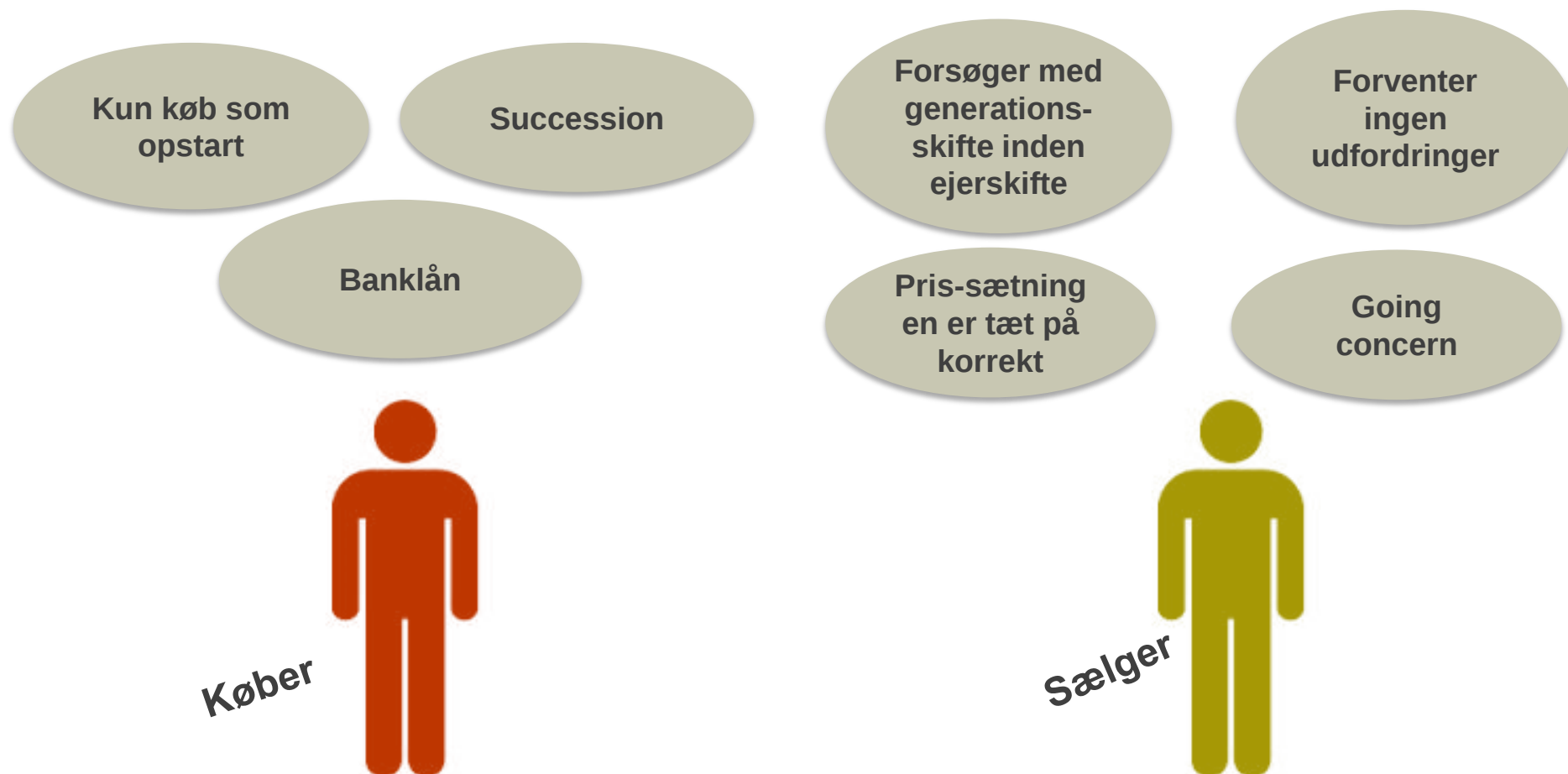
Brug af rådgivning i forbindelse med salg og køb

Forberedelse til salg og køb

Overvejelser i forbindelse med salgsprocessen

Videnscentret For Landbrug

Vidensdelingsworkshop 27.06.2014

Jesper Pilegaard Rasmussen
Nykredit – Virksomhedsanalyse
JPR@nykredit.dk
44552068

Nykredit

Landbrugsanalyse

“Hvad lægger Nykredit vægt på i deres kreditanalyse af landbrug, hvad er det generelle syn på landbruget, og hvilke områder har særlig betydning for rating af de enkelte landmænd”

Kreditanalyse

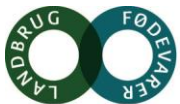
- Revision
- Regnskabskvalitet

Analyseproces

- Reformulering
- Nøgletal
- Rating
- Analyse

Eliminering af intern omsætning

	m. Intern	u. Intern
Bruttoudbytte	10.000 (heraf intern.oms. 2.000)	8.000
<u>Stykomkostninger</u>	<u>5.000 (heraf intern.omk. 2.000)</u>	<u>3.000</u>
Dækningsbidrag	5.000	5.000
<u>Kapacitetsomkostninger</u>	<u>3.000</u>	<u>3.000</u>
Kesultat af primær drift	2.000	2.000
Overskudsgrad	0,2	0,25

Euler Hermes
Nykredit
De Lage Landen + Agco Finance
VFL (Klaus Kaiser, Jannik Toft Andersen, Brian Oster
Hansen, Kenneth Kjeldgaard, Rikke Høgsaa Roding,
Mimi Shin Jensen, Keld Bech Møller)

3. juni 2014

Referat fra vidensdelingsworkshop d. 27. juni 2014 afholdt i projektet "Landbrugsvirksomhedens placering i en ny økonomisk normal"

Referat:

- 1. Analyser af landbrugserhvervet samt trends for fremtiden. V/Klaus Kaiser**
Indlæg ved Klaus Kaiser omkring den økonomiske situation i landbruget. Se dias fra indlægget for nærmere specifikation af emnet.
- 2. Produktionsøkonomi kvæg. V/Jannik Toft Andersen**
Indlæg omkring produktionsøkonomien i driftsgrenen kvæg med fokus på fremstillingspris på mælk og grovfoder samt hvor de vigtigste drivere for et bedre økonomisk resultat skal findes. Se dias fra indlægget for mere information om emnet.
- 3. Produktionsøkonomi svin V/Brian Oster Hansen**
Indlæg omkring produktionsøkonomien i driftsgrenen svin med fokus på fremstillingspris på smågrise og slagtesvin samt fokus på størrelsesøkonomi i svineproduktionen. Vigtigste målepunkter og nøgletal. Se dias fra indlægget for mere information om emnet.
- 4. Gennemgang af de vigtigste poster i landbrugsregnskabet og tolkningen heraf. V/Keld Bech Møller**
Indlæg omkring opbygningen af det eksterne og det interne regnskab. Gennemgang af regnskabets opbygning og de underliggende krav der ligger til grund herfor. Betydningen af de vigtigste poster i det interne regnskab og tolkningen heraf. Se dias fra indlægget for mere information om emnet.
- 5. Bankernes syn på landbrug og landbrugsfinansiering generelt V/Kenneth Kjeldgaard**
Indlæg omkring den typiske finansieringssammensætning på landbrugene og omkring bankernes syn på landbrugsvirksomhederne.
Derudover oversigt over gældsfordelingen og udviklingen af denne i landbruget totalt samt på de største driftsgrene. Se dias fra indlægget for nærmere information om emnet.
- 6. Generationsskifteudfordringer V/Rikke Høgsaa Roding**
Indlæg omkring den højaktuelle generationsskifteudfordring i landbruget ved en perspektivering af situationen i forhold til en netop gennemført surveyundersøgelse med deltagelse af rådgivere og i forhold til netop gennemførte interviews med købere og sælger, der alle befinder sig før/under/efter en ejerskiftepro-

ces. Se dias fra indlægget for mere information om emnet.

7. Er landbrug et kommende forretningsområde for De Lage Landen og hvordan ser De Lage Landen på landbruget? Hvordan kan De Lage Landen bidrage til fleksible finansieringsløsninger indenfor landbrug?

Indlæg ved Claus Borgensgaard fra Agco finance, der er ejet af De Lage Landen, som igen er ejet af Rabobank.

Rabobank er en meget solid bank og ønsker samtidigt at være højt eksponeret på landbrug. Banken har samtidig en stor viden omkring landbrug og laver 100 % finansieringsløsninger inden for landbrug.

Agco Finance DK kan kun finansiere maskiner der fysisk befinder sig i DK og f.eks. ikke maskiner der anvendes på landbrug i udlandet, der ejes af en landmand i DK. Agco Finance arbejder kun sammen med Agco forhandlere, hvilket betyder at de har et stort kendskab til priserne på produkterne og dermed finansieringsperiode og afdragsprofil.

Der samarbejdes med forhandlerne omkring kreditvurdering af landmændene og der skal altid tilsendes en årsrapport til kreditvurderingen.

Der bliver sjældent sagt nej til finansiering, da der er stor sikkerhed i det finansierte aktiv.

Der finansieres stort set ligeligt mellem leasing og købekontrakter. I forbindelse med ændringen af afskrivningsloven, der i en periode gav mulighed for at afskrive på 115 % af aktivets værdi, steg andelen af købekontrakter til ca. 65 %.

Det er meget sjældent, at der må realiseres tab, og det er også sjældent at maskiner må tages retur pga. af manglende betaling. Der gives lang snor til kunderne mht. betaling af evt. restancer.

Renteniveauet er lavt:

Nye traktorer op til 5 år: 1,24 %

Nye traktorer op til 7 år: 1,44 %

Øvrige maskiner: 2,25 %

Anbefalingen fra Claus er at tænke bredt ifm. med den enkeltes finansieringsstrategi. Tænk likviditet og dermed så lang finansiering som mulig, læg æggene i flere kurve og begræns marginalen ved at vælge den billigst mulige finansieringsløsning.

8. Hvad lægger Nykredit vægt på i deres kreditanalyse af landbrug, hvad er det generelle syn på landbruget og hvilke områder har særlig betydning for ratingen af de enkelte landmænd?

Nykredit har generelt stor erfaring med landbrugsregnskaber. Alle større engagementer går igennem den generelle regnskabsanalyse hos Nykredit.

Nykredit så gerne at flere regnskaber var reviderede og at kvaliteten er mere ensartet.

Jesper ville ikke sige ret meget og vidste ikke ret meget omkring Nykredits rating-model og kreditvurdering, men der udarbejdes en del nøgletal som sammen med en kvalitativ vurdering, foretaget af den kundeansvarlige rådgiver, ligger til grund for ratingen.

Vi skal arbejde på at få et møde arrangeret i et mindre forum, da en fælles forståelse af kreditvurderingen er til gavn for vores fælles kunder.

Nykredit laver en del reformulering i forbindelse med regnskabsanalysen. Bl.a. kor-

rigeres der for intern omsætning, hvilket forbedrer den beregnede overskudsgrad. Mht. til udskudt skat hensættes 50 % af den bogførte egenkapital, såfremt der ikke er afsat udskudt skat i det modtagne regnskab. Ved flerejer – strukturer udarbejder Nykredit en koncernoversigt, hvor der korrigeres for interne mellemregninger mm. Vi sender et eksempel på VFL's koncernoversigt.

- 9. Euler Hermes' syn på sektoren og hvad der tillægges vægt i vurderingen af landbrug og specielt det stigende antal landbrug der bliver konverteret fra enkeltmandsselskaber til Aps'er. Hvordan kan Euler Hermes være med til at understøtte den samlede finansieringspakke for en landbrugsvirksomhed?**
Indlæg ved Chris Petersen fra Euler Hermes omkring deres vurdering af kreditrisici i landbruget og hvordan de gennem kreditforsikring er med til at afsikre risiciene for en række af landbrugets leverandører. Se dias fra indlægget for nærmere information

- 10. Opsamling omkring den viden der er delt i løbet af dagen. Hvor kan vi bruge hinanden? Hvad skal vi evt. arbejde videre med?**

Stor tilfredshed med dagen blandt deltagerne.

Vi har en fælles opgave i at hjælpe vores kunder og kan derfor med stor fordel benytte hinandens viden fremover.

Specielt kreditvurdering skal der arbejdes videre med, men der er også en fælles opgave i at påvirke til en mere ensartet kvalitet af landbrugsregnskaberne.

- 11. Afslutning og tak for i dag**

Venlig hilsen

Keld Bech Møller
Teamleder, Erhvervsøkonomi
Økonomi & Virksomhedsledelse

T +45 8740 5233 (direkte) | E kbm@vfl.dk
M +45 3054 3599

Deltagerliste: Vidensdelings workshop 27. juni 2014

Ekstern:

Nykredit: Jesper Rasmussen

Euler Hermes: Casper Hesselvig og Chris Hommeltoft Petersen

De Lage Landen/Agco Finance: Claus Borgensgaard, Jens Povlsen, Ole Paludan Andersen

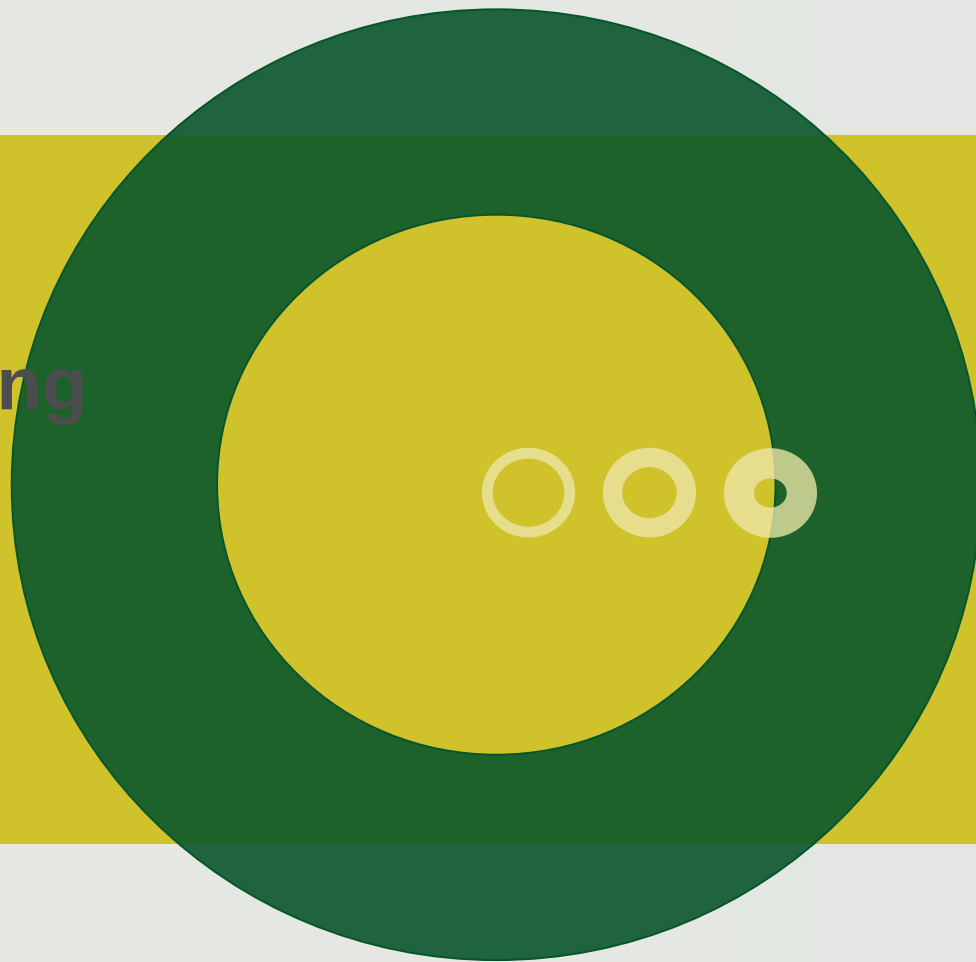
Intern:

Klaus Kaiser, Jannik Toft Andersen, Brian Oster Hansen, Kenneth Kjeldgaard, Rikke Høgsaa Roding, Mimi Shin Jensen, Keld Bech Møller

Vidensdelingsworkshop 27/6-2014

**Bankernes syn på
landbrug og
landbrugsfinansiering
generelt**
v/Kenneth Kjeldgaard

Agenda

- Pengeinstitutternes syn på landbruget
- Landbrugets muligheder for finansiering generelt
- Landbrugets gæld, samlet og fordelt på produktionsgrene

Pengeinstitutternes syn på landbruget

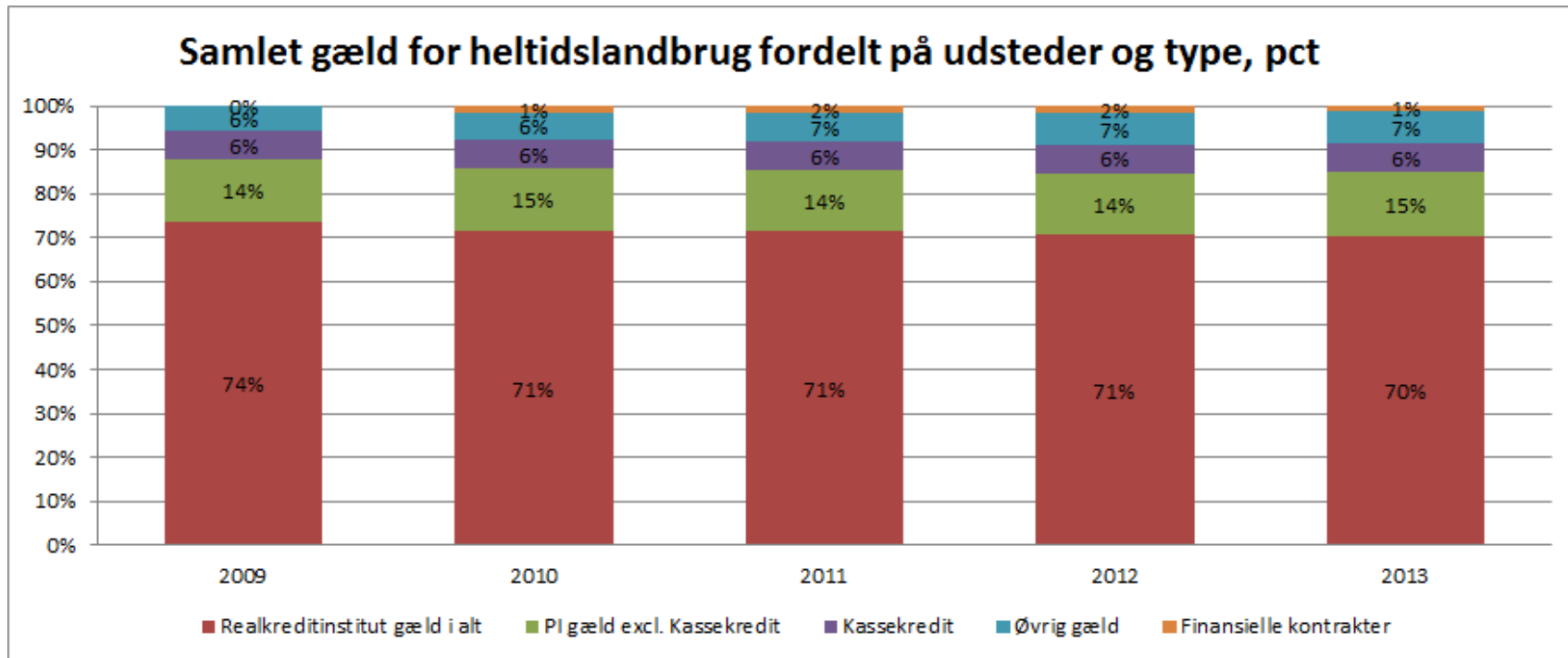
- Pengeinstitutter kan godt lide den bedste 1/3 😊
- Pengeinstitutter vil gerne låne ud til (gode) projekter
- Generelt er der et positivt syn på fremtiden for sektoren, hvis der bliver blødt op fra Finanstilsynets side.
- Der ses med alvor på generationsskifteproblemet.
- Positive på den "nye" generation, hvis CV'et er i orden – tendens til evner før EK
- Nykredits holdning

Finansieringsmuligheder indenfor landbrug

- Realkredit
- Pengeinstitutfinansiering
- Leverandørfinansiering – eks. Danish Crown, Skare Beef, foderstof mv.
- Vækstlån og vækstkaution
- LFB
- AP Pension
- Erhvervsobligationer
- Leasing
- Pantebrevsmarkedet (sælgerpantebreve)
- Anden ekstern finansiering

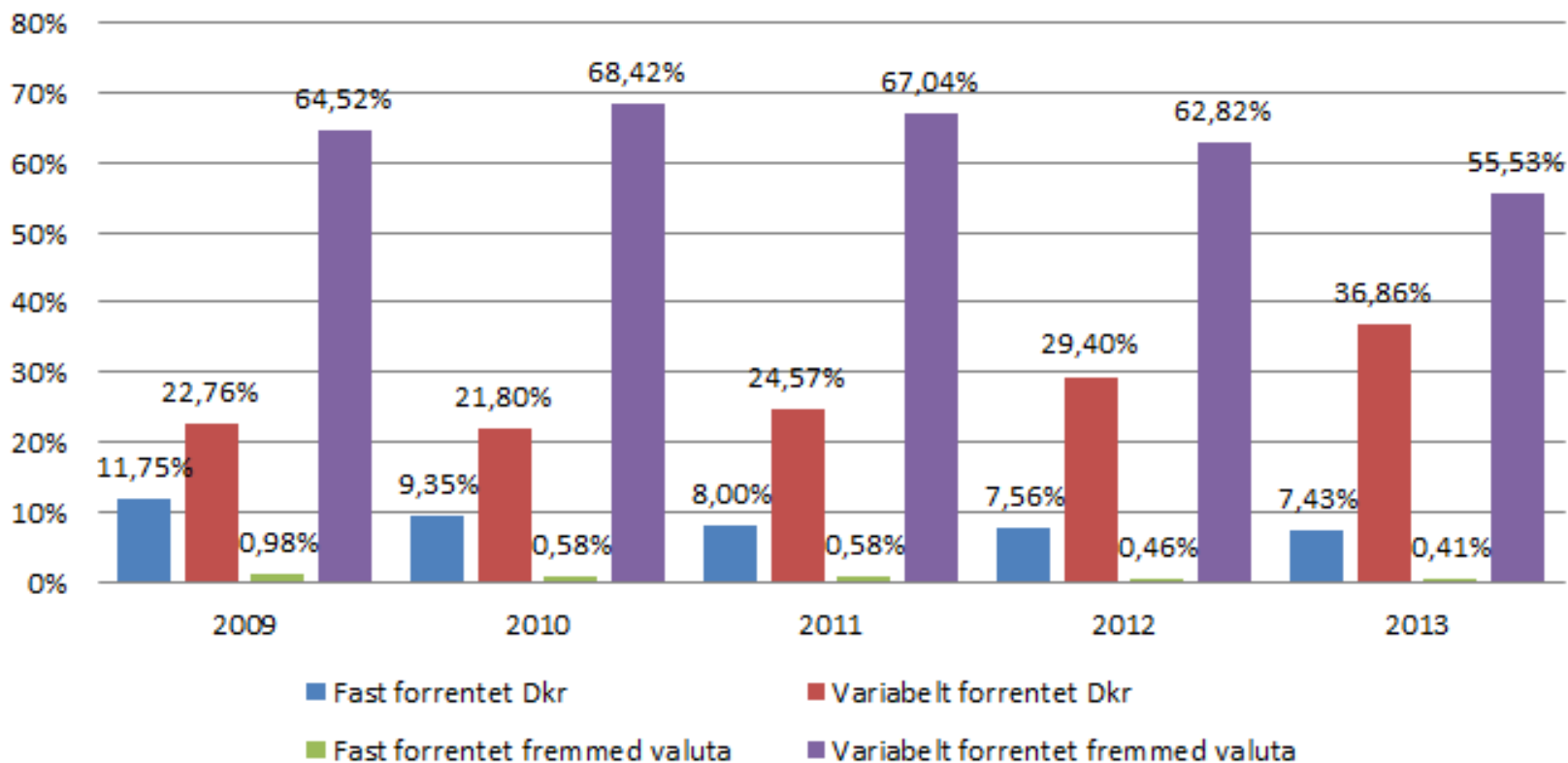
Landbrugets gæld, mio. kr.

Jordbrugets gæld efter type og tid								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gæld i alt	216.583	248.595	281.350	325.776	343.892	355.109	343.071	352.195
Realkreditinstitut i alt	157.903	178.502	200.039	229.612	253.645	261.324	253.668	257.919
Alm. realkreditlån	78.081	78.037	73.974	52.746	39.902	33.767	31.728	31.055
Rentetilpasningslån	35.408	46.600	42.816	57.854	63.719	61.895	71.002	86.118
EURO-lån	44.414	53.866	83.250	119.012	150.023	165.662	150.939	140.746
Pengeinstitut i alt	40.972	48.278	58.855	70.170	67.340	69.646	64.732	68.164
Lån i danske kroner	..	..	..	49.061	36.934	38.975	45.200	48.012
Lån i udenlandsk valuta	..	..	..	21.109	30.407	30.670	19.532	14.752
Anden gæld	17.708	21.816	22.456	25.994	22.907	24.139	24.671	26.112
Opgørelse er revideret. Den bygger nu på regnskabsstatistik for jordbrug og inkluderer gartnerier og pelsdyrbedrifter. Tal ud fra den nye metode er beregnet tilbage til 2005. Opgørelser efter hidtidig metode er fortsat tilgængelige. Fra 2011 er markedsværdien for swaps-aftaler inkluderet i gæld til pengeinstituter i alt. <i>Ekst. tilforpagtede arealer</i>								

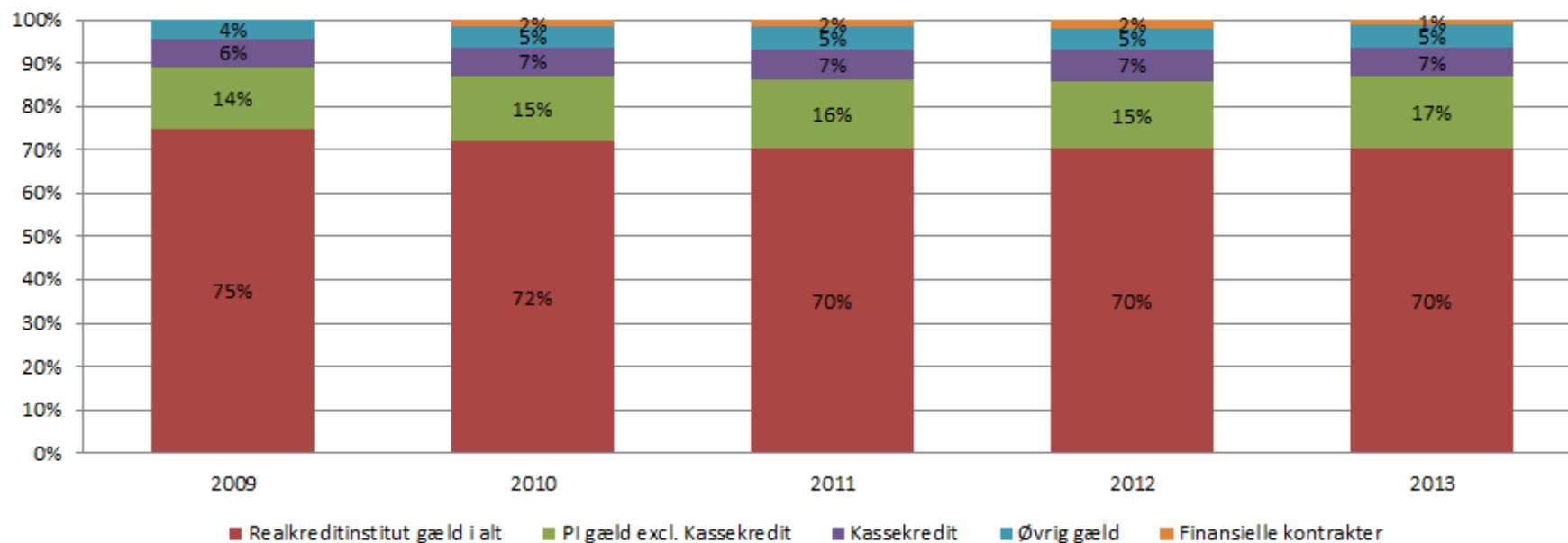
I forhold til den samlede gæld er realkreditgælden procentvis mindsket, mens en større procentvis andel overvæltes på pengeinstitutgæld og øvrig gæld.

Realkreditgæld for heltidslandbrug fordelt på låntype, pct.

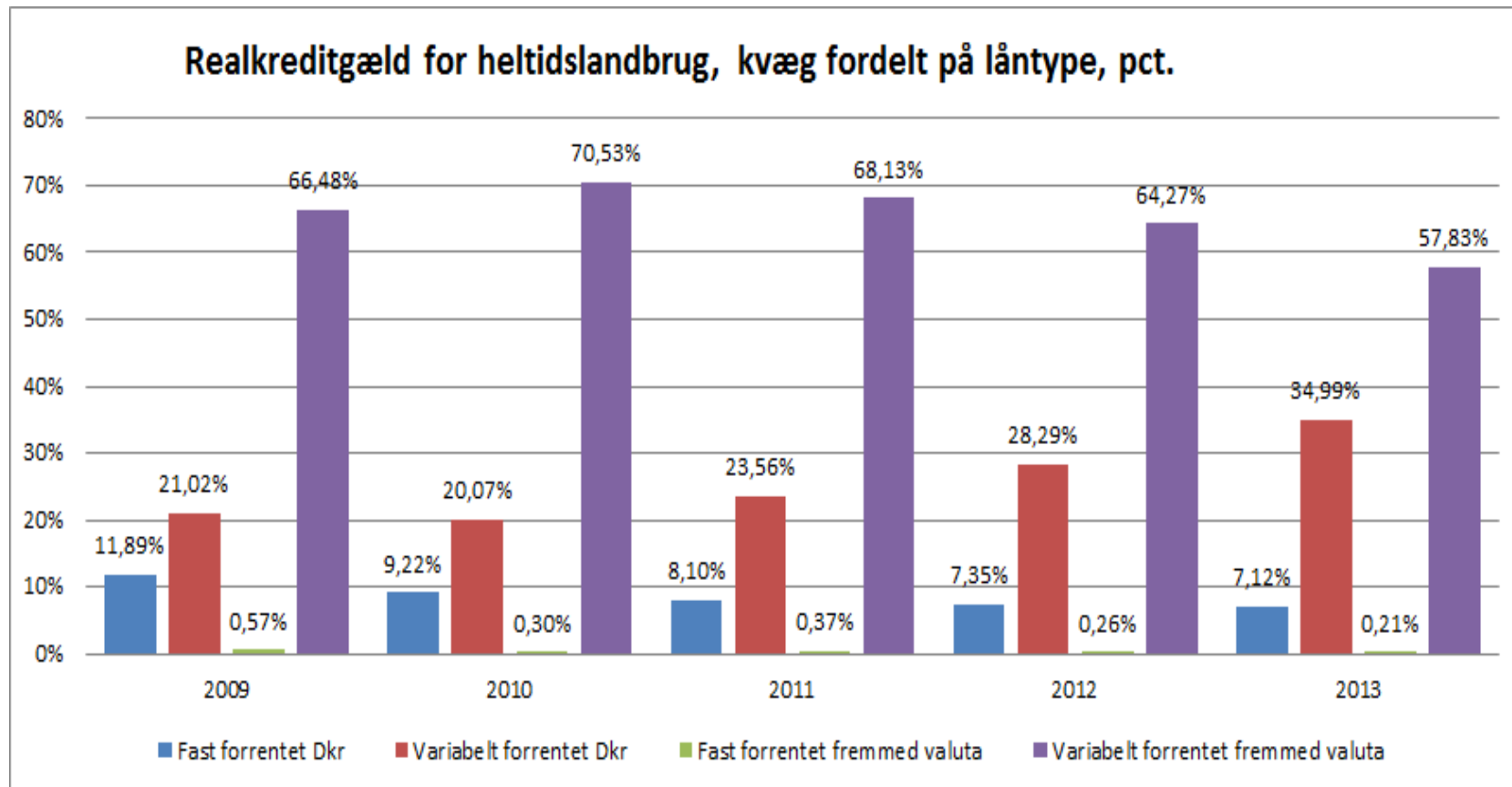

Realkreditgæld med fast rente har været stødt faldende. Samtidigt er variabel forrentet realkreditlån i fremmed valuta omlagt til variabel forrentet lån i DKK

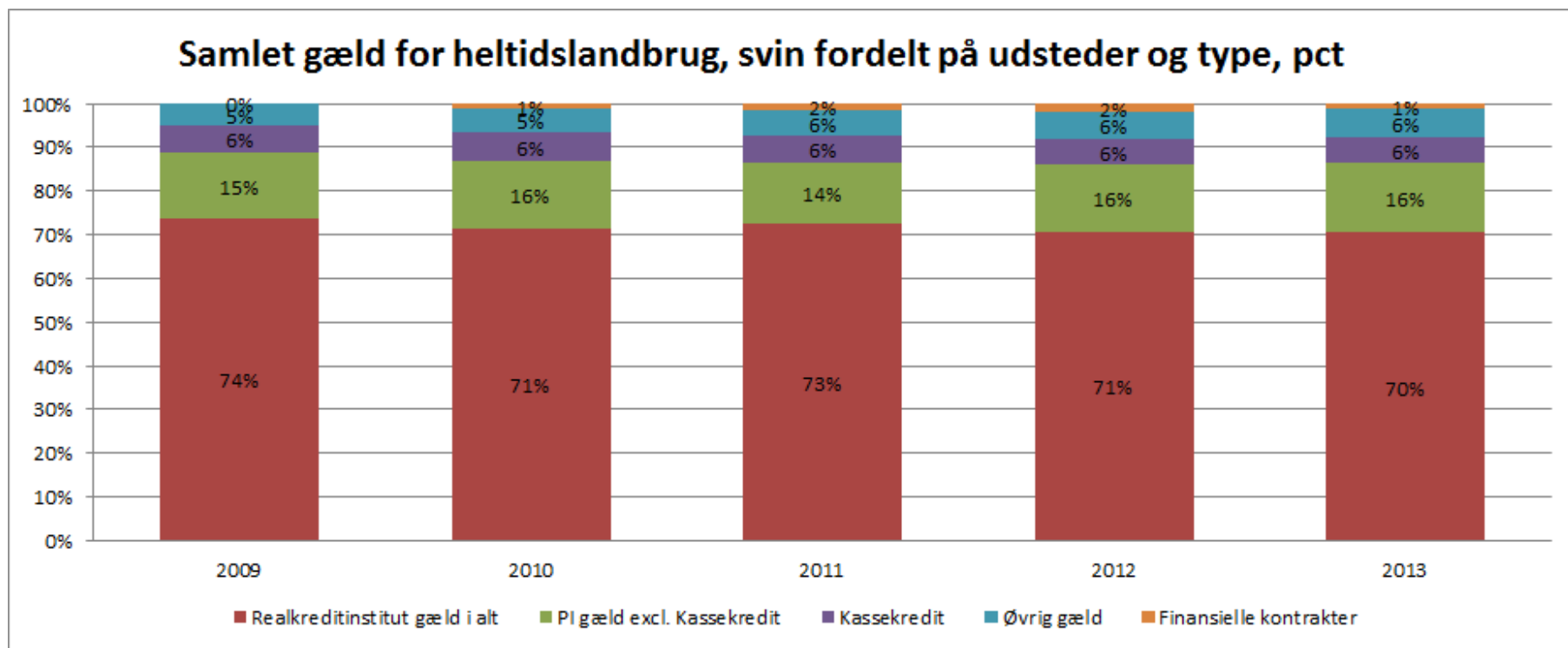
Samlet gæld for heltidslandbrug, kvæg fordelt på udsteder og type, pct

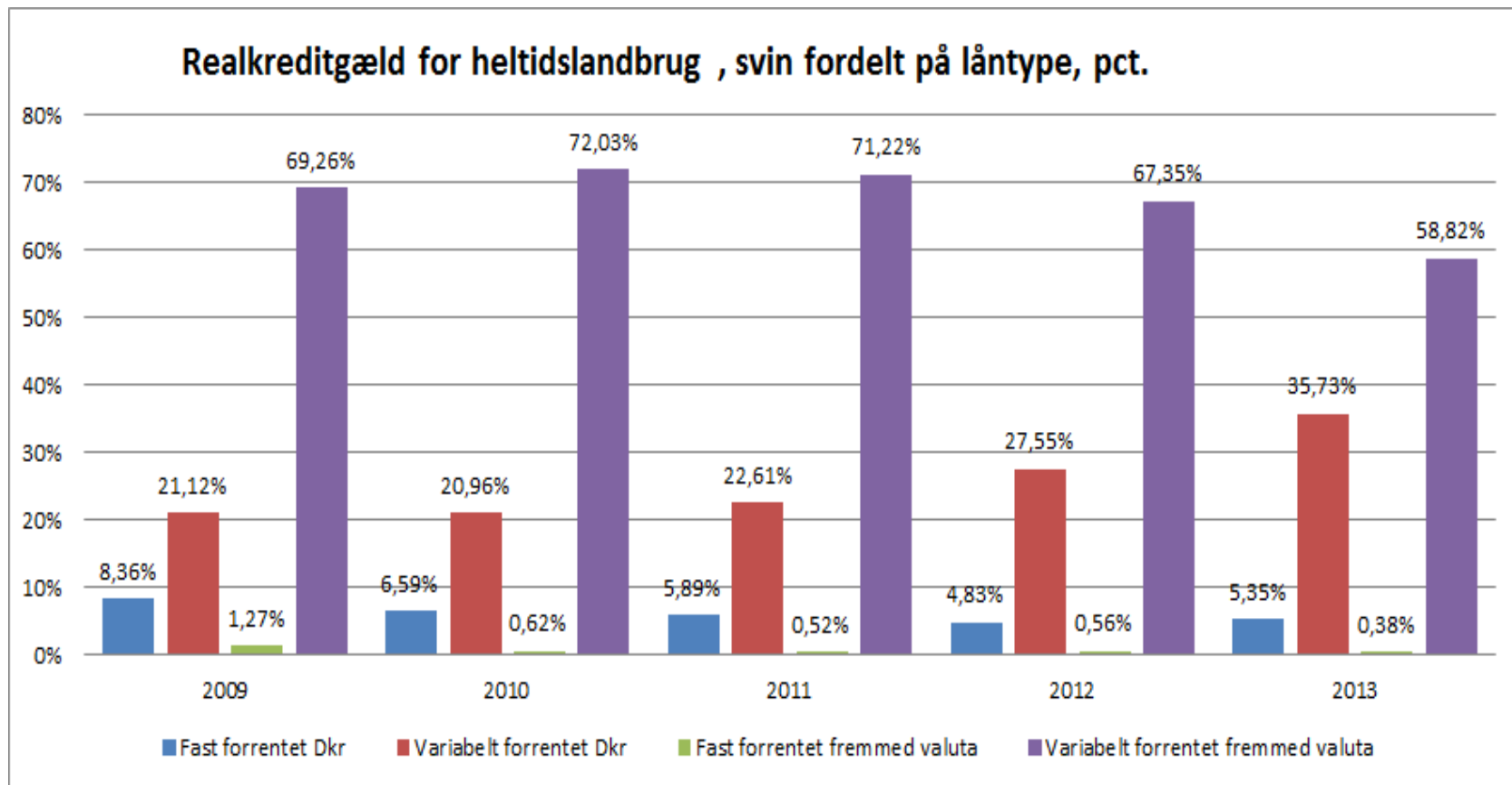
I forhold til den samlede gæld er realkreditgælden procentvis mindsket, mens en større procentvis andel overvælttes på pengeinstitutgæld og øvrig gæld.

Kvægs andel af fastforrentet realkreditlån følger gennemsnittet. Dog har kvæg haft en større andel af variabel forrentet gæld i fremmed valuta, der over perioden er mindsket til gennemsnittet.

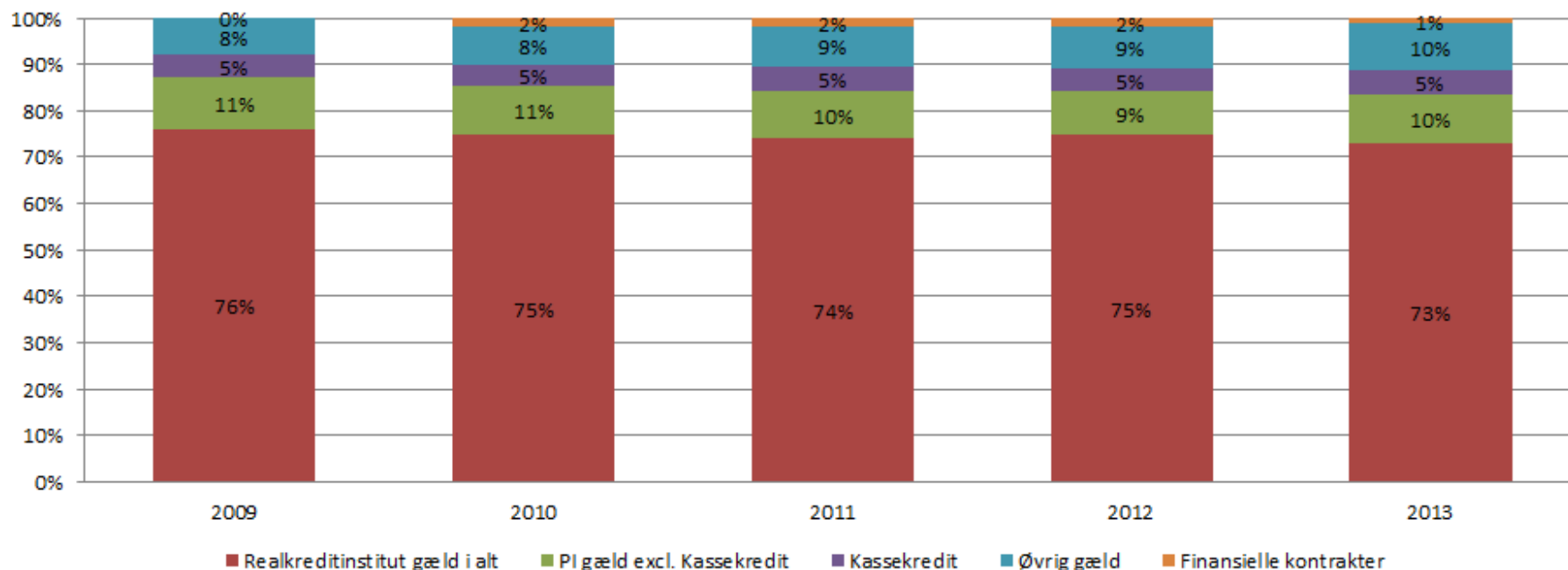

I forhold til den samlede gæld er realkreditgælden procentvis mindsket, mens en større procentvis andel overvæltes på pengeinstitutgæld og øvrig gæld.

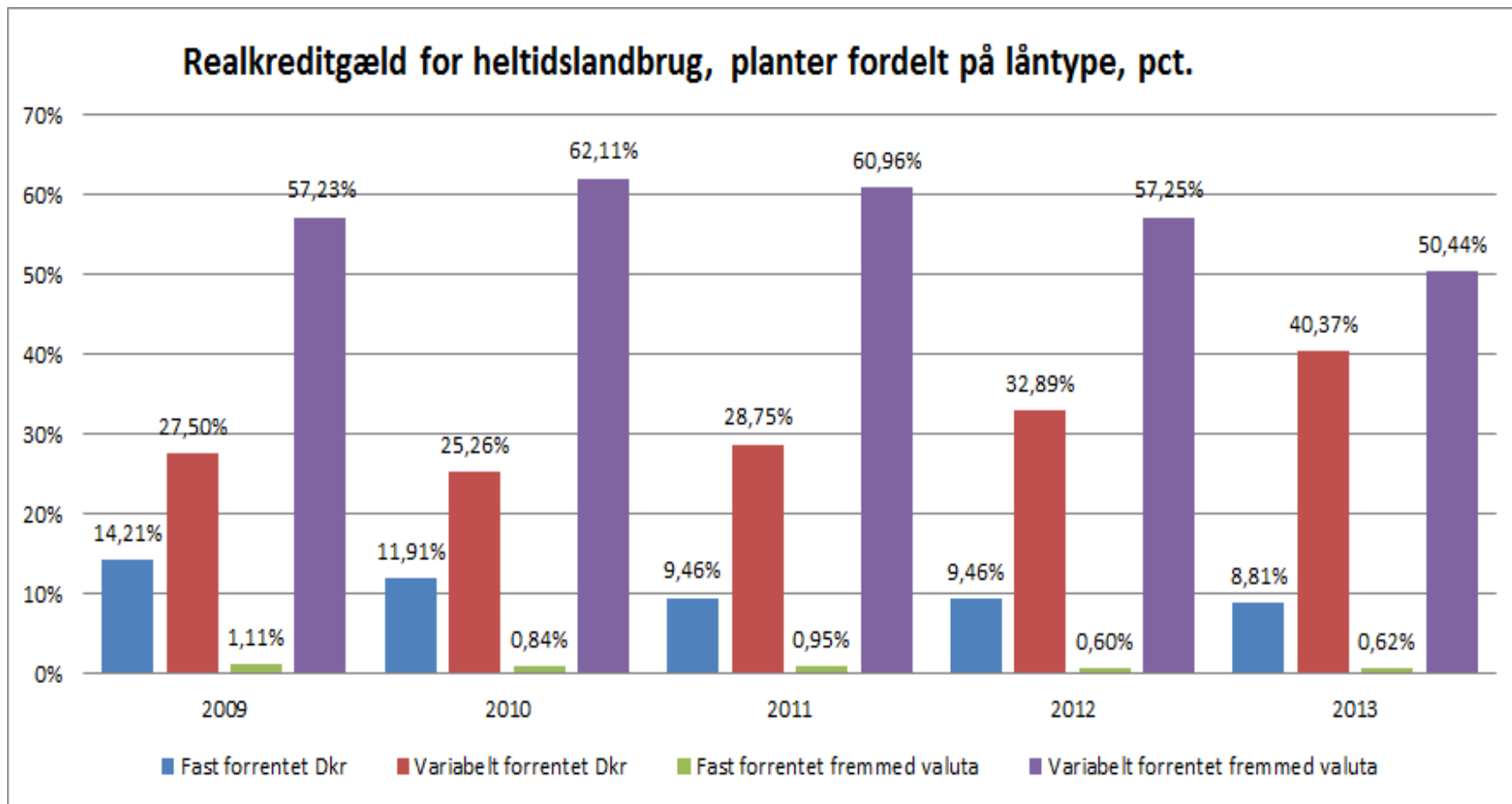

Svin har den mindste andel af realkreditgæld med fast rente. Andelen for fast rente samt andelen af variabelt forrentet gæld i fremmed valuta har været stødt faldende over tid til fordel for variable lån i dansk valuta.

Samlet gæld for heltidslandbrug, planter fordelt på udsteder og type, pct

I forhold til den samlede gæld er realkreditgælden også for planteavl procentvis mindsket. Planteavl har procentvis dog en højere andel realkreditfinansiering end svin og kvæg, men faldet har også været procentvis mindre. Planteavl er også kendetegnet ved at have en stigende og større procentvis andel af øvrig gæld i forhold til de andre produktionsgrene.

Planteavl har den største koncentration af fast rente, og ligesom de andre produktionsgrene er andelen faldet igennem perioden. Planteavl har en højere koncentration af variabel forrentet gæld i danske kroner end gennemsnittet.

Regnskabsdatabasen, heltidsbedrifter, samlet, gns.

År	2009	2010	2011	2012	2013
Antal	5.626	6.318	5.872	5.879	4.281
Antal vejjet	12.668,63	12.373,84	11.671,45	11.605,20	11.214,86
GÆLD ULTIMO					
Fast forrentet Dkr	-1.601.944	-1.283.282	-1.166.919	-1.113.896	-1.141.424
Variabelt forrentet Dkr	-3.101.839	-2.991.953	-3.584.161	-4.333.620	-5.662.945
Fast forrentet fremmed valuta	-134.181	-79.052	-84.529	-67.086	-62.430
Variabelt forrentet fremmed valuta	-8.794.436	-9.388.591	-9.778.986	-9.261.250	-8.530.172
Diverse gamle realkreditlån	2.197	20.335	27.765	34.407	34.838
Realkreditinstitut gæld ialt, ultimo	-13.630.202	-13.722.543	-14.586.831	-14.741.444	-15.362.133
Variabelt forrentet Dkr	-902.819	-1.159.732	-1.531.767	-1.872.589	-2.180.091
Fast forrentet Fremmed valuta	-250.101	-150.575	-110.565	-104.227	-80.883
Variabelt forrentet Fremmed valuta	-1.355.430	-1.399.189	-1.116.157	-881.178	-816.778
Pante- og gældsbreve	-89.487	-91.964	-103.035	-102.016	-128.870
Anden langfristet gæld	-4.249	-11.063	-8.334	-11.206	-19.065
Leasingforpligtigelser	-63.854	-150.057	-185.837	-198.759	-199.958
Mellemregning I/S-interessenter	-38.296	-70.946	-74.670	-83.336	-121.203
Moms	-47.073	-61.859	-72.239	-71.917	-72.795
Anden gæld	-876.613	-898.221	-983.800	-1.090.138	-1.206.802
Anden gæld, finansielle kontrakter	0	-273.309	-335.645	-370.288	-261.885
Kassekredit	-1.190.981	-1.212.254	-1.295.673	-1.341.249	-1.356.424
Gæld uden for landbruget	-31.305	-30.225	-32.484	-27.074	-29.698
Gæld i alt ultimo	-18.480.411	-19.231.937	-20.437.036	-20.895.422	-21.836.585
Hensættelser	0	0	-2.688.472	-2.673.621	-2.737.385
	0	0	-567	-1.452	-2.365
Jordpris excl bygningsværdi pr ha	157.367	163.994	155.617	156.797	154.975

Regnskabsdatabasen, heltidsbedrifter, kvæg, gns.

År	2009	2010	2011	2012	2013
Antal	2.403	2.308	2.468	2.356	1.839
Antal vejet	3.822,63	3.593,99	3.596,11	3.619,10	3.445,20
GÆLD ULTIMO					
Fast forrentet Dkr	-1.773.293	-1.410.710	-1.266.365	-1.183.668	-1.195.656
Variabelt forrentet Dkr	-3.134.570	-3.069.782	-3.684.411	-4.556.752	-5.875.597
Fast forrentet fremmed valuta	-84.912	-46.517	-57.506	-41.981	-35.290
Variabelt forrentet fremmed valuta	-9.910.798	-10.789.086	-10.653.264	-10.350.138	-9.711.908
Diverse gamle realkreditlån	-5.450	18.369	25.340	27.469	25.795
Realkreditinstitut gæld ialt, ultimo	-14.909.024	-15.297.726	-15.636.206	-16.105.070	-16.792.656
Variabelt forrentet Dkr	-1.064.476	-1.456.630	-2.045.798	-2.346.519	-2.855.866
Fast forrentet Fremmed valuta	-246.006	-154.129	-131.684	-113.178	-104.392
Variabelt forrentet Fremmed valuta	-1.408.574	-1.511.937	-1.213.138	-977.257	-887.580
Pante- og gældsbreve	-95.455	-82.658	-85.882	-91.538	-97.816
Anden langfristet gæld	-5.424	-4.044	-6.475	-10.477	-6.449
Leasingforpligtigelser	-93.703	-206.482	-234.737	-247.096	-254.065
Mellemregning I/S-interessenter	-62.372	-101.291	-70.997	-91.882	-87.084
Moms	-19.236	-38.723	-36.273	-20.849	-42.693
Anden gæld	-679.774	-671.050	-786.140	-730.364	-817.259
Anden gæld, finansielle kontrakter	0	-328.538	-390.104	-436.351	-299.466
Kassekredit	-1.285.084	-1.384.331	-1.537.086	-1.708.314	-1.611.473
Gæld uden for landbruget	-10.395	-7.419	-10.329	-7.700	-9.319
Gæld i alt ultimo	-19.879.520	-21.244.959	-22.184.850	-22.886.595	-23.866.119
Hensættelser	0	0	-1.713.939	-1.605.963	-1.691.534
	0	0	-1485	-1.839	-1.831
Jordpris excl bygningsværdi pr ha	146.366	155.388	147.193	146.239	144.723

Regnskabsdatabasen, heltidsbedrifter, svin, gns.

År	2009	2010	2011	2012	2013
Antal	1.760	1.983	1.742	1.813	1.369
Antal vejet	3.385,54	3.393,05	3.401,14	2.854,68	2.779,96
GÆLD ULTIMO					
Fast forrentet Dkr	-1.592.241	-1.252.587	-1.195.506	-1.050.338	-1.163.775
Variabelt forrentet Dkr	-4.021.276	-3.983.463	-4.587.674	-5.987.227	-7.767.721
Fast forrentet fremmed valuta	-242.043	-117.418	-105.415	-121.842	-81.958
Variabelt forrentet fremmed valuta	-13.183.687	-13.687.290	-14.451.013	-14.637.415	-12.786.619
Diverse gamle realkreditlån	2.984	37.883	47.865	62.213	62.312
Realkreditinstitut gæld ialt, ultimo	-19.036.263	-19.002.874	-20.291.743	-21.734.608	-21.737.761
Variabelt forrentet Dkr	-1.086.185	-1.548.691	-1.965.151	-3.012.155	-3.427.028
Fast forrentet Fremmed valuta	-327.054	-211.556	-127.250	-147.254	-82.330
Variabelt forrentet Fremmed valuta	-2.307.036	-2.262.118	-1.719.607	-1.493.692	-1.292.529
Pante- og gældsbreve	-90.179	-87.697	-109.734	-117.324	-128.358
Anden langfristet gæld	-5.144	-25.217	-11.349	-19.114	-31.961
Leasingforpligtigelser	-60.008	-133.272	-167.642	-204.053	-213.089
Mellemregning I/S-interessenter	-35.459	-60.758	-90.935	-99.339	-112.568
Moms	-75.973	-85.743	-134.385	-134.239	-137.542
Anden gæld	-1.016.018	-1.068.209	-1.136.553	-1.429.653	-1.483.016
Anden gæld, finansielle kontrakter	0	-335.197	-451.992	-538.145	-375.745
Kassekredit	-1.621.581	-1.694.846	-1.686.314	-1.791.225	-1.783.915
Gæld uden for landbruget	-105.888	-79.806	-95.823	-80.230	-38.943
Gæld i alt ultimo	-25.766.787	-26.595.984	-27.988.475	-30.801.032	-30.844.786
Hensættelser	0	0	-3.160.220	-3.028.169	-2.912.996
	0	0	-42	-2.502	-2.953
Jordpris excl bygningsværdi pr ha	165.516	169.255	160.040	162.079	159.266

Regnskabsdatabasen, heltidsbedrifter, planteavl, gns.

År	2009	2010	2011	2012	2013
Antal	892	892	983	1.047	620
Antal vejet	3.001,95	2.285,02	2.562,40	2.620,70	2.734,35
GÆLD ULTIMO					
Fast forrentet Dkr	-1.739.090	-1.357.381	-1.093.654	-1.172.940	-1.183.168
Variabelt forrentet Dkr	-3.366.053	-2.879.121	-3.321.779	-4.079.233	-5.421.385
Fast forrentet fremmed valuta	-135.868	-96.214	-109.427	-74.397	-83.073
Variabelt forrentet fremmed valuta	-7.004.577	-7.079.612	-7.043.476	-7.099.329	-6.773.507
Diverse gamle realkreditlån	7.073	14.279	13.357	25.106	31.077
Realkreditinstitut gæld ialt, ultimo	-12.238.515	-11.398.048	-11.554.979	-12.400.794	-13.430.057
Variabelt forrentet Dkr	-653.864	-569.583	-718.045	-812.745	-1.014.335
Fast forrentet Fremmed valuta	-218.201	-141.569	-98.579	-110.507	-77.346
Variabelt forrentet Fremmed valuta	-793.518	-712.520	-632.166	-478.889	-544.747
Pante- og gældsbreve	-129.277	-168.263	-166.943	-147.231	-249.326
Anden langfristet gæld	-4.763	-10.704	-12.228	-12.956	-30.249
Leasingforpligtigelser	-56.004	-126.322	-218.203	-210.372	-188.416
Mellemregning I/S-interessenter	-34.086	-95.368	-74.489	-84.044	-154.696
Moms	-74.687	-78.281	-70.547	-94.166	-86.003
Anden gæld	-1.086.132	-956.800	-994.393	-1.090.393	-1.387.806
Anden gæld, finansielle kontrakter	0	-254.336	-264.566	-307.213	-202.031
Kassekredit	-793.717	-711.184	-800.793	-817.397	-932.211
Gæld uden for landbruget	0	-3.676	-5.780	-13.738	-70.292
Gæld i alt ultimo	-16.082.765	-15.226.655	-15.611.710	-16.580.446	-18.367.515
Hensættelser	0	0	-3.423.204	-3.608.577	-3.727.584
	0	0	-774	-799	-1.286
Jordpris excl bygningsværdi pr ha	164.602	170.178	158.133	161.300	159.563

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

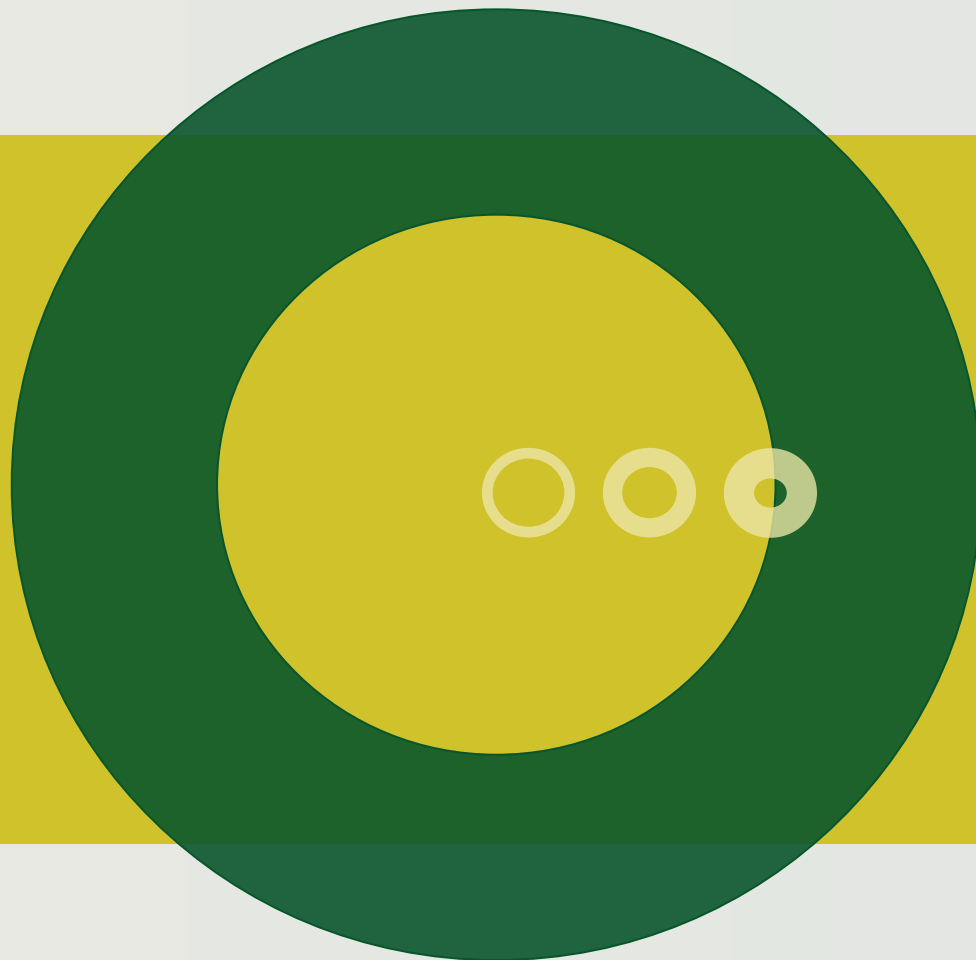
Økonomi & Virksomhedsledelse

Landbrugsregnskabet

Gennemgang af posterne og tolkningen heraf

Indlæg v.
Vidensdelingsworkshoppen d. 27/6-14

V/ Keld Bech Møller
Teamleder

Årsrapportens opbygning og indhold

- 2 hovedformål med udarbejdelse af en årsrapport
 - Den formelle regnskabsaflæggelse (Det eksterne regnskab) *Ikke et krav ved personligt eje!*
 - Analyse af virksomhedens økonomi (Det interne regnskab)
- Hvilken del er vigtigst og hvem er interessenterne til de 2 "udgaver"?

Årsrapportens opbygning og indhold

Ledelsespåtegning

side

Undertegnede har dags dato aflagt årsrapport for 2013 for:

MÅ IKKE SLETTES

Årsrapporten omfatter både virksomhedens resultat, aktiver og passiver samt de private indkomst- og formueforhold.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Jeg anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver og passiver, finansielle stilling, resultat og pengestrømme, samt de private indkomst- og formueforhold.

Det er endvidere min opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omfatter.

Århus N, den 15.05.2014

Hans Demo Hansen

Årsrapportens opbygning og indhold

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVIEWERKLÆRING

Konklusion med forbehold

Ved det udførte review er vi, bortset fra indvirkningen af det forhold, der er beskrevet i grundlaget for konklusion med forbehold, ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at årsregnskabet ikke giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2013 samt af resultatet af virksomhedens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Skejby, den / 2012

Navn revisionskontor 1

Rasmus Revisor

Revisor

Årsrapportens opbygning og indhold

Ledelsesberetning

side 7

Hovedaktivitet

Virksomhedens aktiviteter er

Usædvanlige forhold

Der har ikke været nogen usædvanlige forhold i regnskabsåret.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der har ikke været usikkerhed i forbindelse med indregning og måling

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Skriv tekst her

Årets resultat anses for værende tilfredsstillende.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er efter regnskabsårets afslutning indtruffet følgende begivenheder, der kan have indflydelse på virksomhedens finansielle stilling.

Årsrapportens opbygning og indhold

Anvendt regnskabspraksis

side 9

Årsrapporten for virksomheden for 2013 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomheder, bortset fra immaterielle anlægsaktiver, hvor kvoter og betalingsrettigheder indregnes til dagsværdi.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Den anvendte regnskabspraksis generelt og for relevante poster er følgende:

Årsrapportens opbygning og indhold

Internt regnskab

- Internt regnskab
- Produktionsgrundlag
- Resultatopgørelse - intern
- Balance - intern
- Specifikationer
- Overblik
- Udvikling i økonomi
- Analyse af balance
- Driftsgrensanalyse
- Anlægskartotek

Det interne regnskab er ikke omfattet af revisors erklæring

Oversigt over produktionsgrundlaget

Produktionsgrundlag

side 21

	2009	2010	2011	2012	2013
Areal					
Dyrkbart areal ejet, ha	105,00	105,00	105,00	105,00	105,00
Dyrkbart areal forpagtet, ha	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
Dyrkbart areal i alt, ha	125,00	125,00	125,00	125,00	125,00
Jordbonitet, ha					
JB 5 og 6 lerjord	125,00	125,00	125,00	125,00	125,00
Mark, ha					
Korn	125,00	125,00	125,00	125,00	125,00
Svin					
Antal årssøer	250,0	251,0	258,0	255,0	257,0
Antal smågrise produceret	5.982,0	5.981,0	5.579,0	6.455,0	6.061,0
Antal slagtesvin produceret	687,0	590,0	171,0	335,0	68,0

Resultatopgørelsen

- Intern omsætning indgår i det interne regnskab
- Det er på dækningsbidragsniveau at landmanden har den største indflydelse på resultatet
- Bemærk den store specifikation i noterne

Spec.		2013 kr.	2012 tkr.
S110	Korn	1.208.517	1.389
S121	Svin	2.319.330	1.950
S129	Maskinstationsindtægter	10.684	14
	Bruttoudbytte	3.538.531	3.353
S130	Markbrug omkostninger	-193.286	-211
S140	Færdigblanding mv.	-1.258.180	-1.368
S145	Dyrlæge og div. Husdyr	-156.304	-160
	Stykomkostninger	-1.607.770	-1.739
	Dækningsbidrag	1.930.761	1.614

Resultatopgørelsen

- Kapacitetsomkostningerne har stor betydning, men er sværere at påvirke på kort sigt
- Det betyder ikke, at der ikke skal gøres noget, men det er en større ledelsesopgave, og det tager længere tid
- Afskrivningerne styres i anlægskartoteket (inkl. fortjeneste/tab ved salg af aktiver)

S150	Energi og maskinstationsomk.	-205.964	-164
S160	Vedligehold	-192.030	-94
S161	Investeringer over driften	-52.236	0
S166	Lønomkostninger	-243.648	-261
S167	Ejendomsskat og forsikringer	-177.173	-185
S168	Diverse omkostninger	-17.388	-31
	Kontante kapacitetsomkostninger	-888.439	-736
S170	Af- og nedskrivninger mv. (ekskl. imat. akt, jord og beboelse)	-417.236	-502
	Kapacitetsomkostninger i alt	-1.305.675	-1.238
	Resultat af primær drift	625.086	376

Resultatopgørelsen

- Anden indtjening kan f.eks. være:
 - Vindmølle
 - Sommerhus
 - Udlejningsejendom
 - Virksomhed hos ægtefælle
- Bemærk at EU-støtten ikke er med i det primære resultat

S175	Anden indtjening	19.485	41
S180	Anden virksomhed	127.149	135
S195	Afkoblet EU-støtte mv.	335.865	452
	Resultat før finansiering	1.107.585	1.005

Resultatopgørelsen

- Hele finansieringsdelen (indtægter og udgifter)
- Alle realiserede gevinster og tab
- Alle private indtægter
- Resultat før reguleringer og skat = det driftsøkonomiske resultat

S201	Finansieringstilskud	37.500	38
S201	Forpagtningsafgift mv.	-93.789	-98
S201	Renteindtægter	987	10
S201	Aktieudbytte	0	1
S201	Renteudgifter	-580.386	-605
S201	Realiseret gevinst/tab gæld	-4.166	0
	Finansiering i alt	-639.854	-654
	Resultat efter finansiering	467.731	350
S215	Private indtægter	350.790	365
	Resultat før regulering og skat	818.521	716

Balancen

- Aktivsiden
- Stor specifikationsgrad

		Balance - intern		side	24
Spec.		2013	2012		
		kr.	tkr.		
S501	Fast ejendom	18.245.000	18.695		
S502	Betalingsrettigheder EU	7.500	8		
S502	Mælkekvote	383.333	383		
S502	Andre immaterielle aktiver	0	12		
S503	Inventar markbrug	1.186.818	1.075		
S503	Inventar husdyrbrug	97.532	195		
S504	Svin	1.016.825	1.056		
S506	Beholdninger egen avl	440.906	128		
S506	Beholdning indkøbt foder	10.850	6		
S506	Jordbeholdninger	24.000	0		
	Landbrugsaktiver	21.412.764	21.558		
S507	Biler mv.	149.864	198		
S508	Aktiver udenfor landbrug	5.678.911	5.910		
S510	Tilgodehavende	213.580	95		
S511	Værdipapirer	301.874	264		
S512	Indlån	180.708	66		
	Finansaktiver	696.162	425		
	Aktiver i alt	27.937.701	28.092		

Balancen

- Passivsiden
- Udskudt skat bør være med i alle årsrapporter og ellers erklæring med forbehold

S520	Realkreditinstitutter	-9.369.190	-9.682
S520	Pengeinstitutter	-2.078.283	-2.148
S520	Leasingforpligtelser	-167.000	-167
S525	Anden gæld	-443.603	-531
S527	Kassekredit	-1.011.499	-615
	Gæld i alt	-13.069.575	-13.143
S540	Hensættelser	-5.490.321	-6.705
	Egenkapital	9.377.805	8.244

Likviditetsoversigt

Likviditet efter regulering og privat			581.783	870
	Salg	Køb/forbedring		
Inventar markbrug		-284.800	-284.800	-473
Inventar husdyrbrug			0	-35
Biler mv.			0	-175
Investeringer i alt			-284.800	-683
Likviditetsoverskud			296.983	187
Ændring finansielle aktiver og gæld				
	Anvendelse	Fremskaffelse		
Tilgodehavende	-118.998		-118.998	197
Værdipapirer	-9.832		-9.832	-13
Likvider, indlån og pos KK	-114.651		-114.651	-32
Realkreditinstitutter	-318.789		-318.789	-457
Pengeinstitutter	-43.978		-43.978	-46
Leasingforpligtigelser				
Anden gæld	-87.200		-87.200	215
Kassekredit		396.464	396.464	-52
Likviditetsanvendelse			-296.984	-187

Analyser (eksempel)

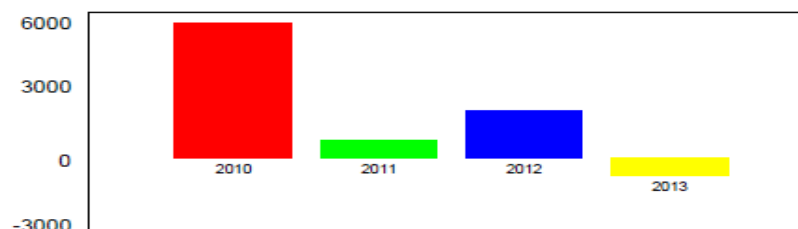
Nøgletal

	2009	2010	2011	2012	2013
Afkastningsgrad	1,0	3,0	4,2	3,2	3,6
Afkastningsgrad = ((Resultat før finansiering + Forpagtning) / Aktiver i alt) x100					
Egenkapitalens forrentning	-2,8	2,7	6,3	4,0	4,9
Egenkapitalens forrentning = (Resultat før ekstraordinære poster / Gennemsnitlig egenkapital) x100					
Overskudsgrad	13,2	30,2	34,4	27,1	28,7
Overskudsgrad = ((Resultat før finansiering + Forpagtning) / Bruttoudbytte) x100					
Lønningsevne, tkr.	-532,7	-2,3	293,4	51,5	186,6
Lønningsevne, tkr. = (Resultat før ekstraordinære poster - Lønoms.kostninger) /1000					
Dækningsgrad	40,5	49,0	54,2	48,1	54,6
Dækningsgrad = (Dækningsbidrag / Bruttoudbytte) x100					
Kapacitetsgrad	85,6	127,6	167,4	130,4	147,9
Kapacitetsgrad = (Dækningsbidrag / Kapacitetsomkostninger i alt) x100					
Aktivernes omsætningshastighed i mdr.	153,3	120,2	98,8	100,5	94,2
Aktivernes omsætningshastighed i mdr. = (Aktiver i alt / Bruttoudbytte) x12					
Landbrugsaktivernes oms.hastighed i mdr.	114,0	90,1	73,5	77,2	72,6
Landbrugsaktivernes omsætningshastighed i mdr. = (Landbrugsaktiver i alt / Bruttoudbytte) x12					
Soliditetsgrad	34,8	35,1	27,8	29,3	33,7
Soliditetsgrad = (Egenkapital / Aktiver i alt) x100					

Driftsgrensanalysen

Driftsgrensanalyse, (pr. enhed)

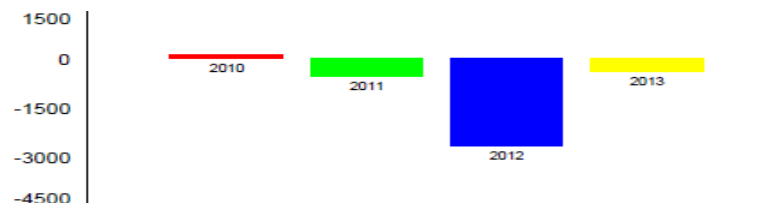
Årets resultat

Mark	2010 Kr.pr. HA	2011 Kr.pr. HA	2012 Kr.pr. HA	2013 Kr.pr. HA
Resultatopgørelse				
Salgsafgrøder	8.348	7.190	11.112	9.668
Maskinstationsindtægter	0	0	111	85
Bruttoudbytte i alt	8.348	7.190	11.223	9.754
	-199	-670	-366	-377
	-539	-547	-743	-571
	-478	-568	-473	-515
	-127	-129	-108	-83
Stykomkostninger i alt	-1.343	-1.914	-1.691	-1.546
Dækningsbidrag	7.005	5.276	9.533	8.207
	-176	-144	-405	-853
	0	0	-320	0
Vedligehold markredskaber	-202	-205	-172	-668
Vedligehold andet inventar	-625	0	0	0
Investeringer over driften	-229	0	0	-74
Lønomkostninger	-400	-544	-400	-400
Ejeraflønning	0	-960	-800	-1.600
Ejendomsskat og forsikringer	-712	-624	-1.043	-960
Diverse omkostninger	-226	-176	-96	-64
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	-2.571	-2.653	-3.236	-4.619

Driftsgrensanalyse

Årets resultat

Søer	2010 Kr.pr. Årsso	2011 Kr.pr. Årsso	2012 Kr.pr. Årsso	2013 Kr.pr. Årsso
Resultatopgørelse				
Salg/overførsel smågrise	5.140	7.804	6.317	8.722
Salg slagtesvin	1.496	-651	0	0
Salg af andre svin	428	423	358	273
Køb af avlsdyr, svin	0	-57	0	0
Besætningsforskydning	471	608	260	-8
Bruttoudbytte i alt	7.535	8.127	6.935	8.987
Korn	-359	0	0	0
Færdigblanding	-3.872	-3.230	-4.665	-4.657
Mineraler og vitaminer	-155	-153	-129	-99
	-381	-376	-301	-226
Avl, rådgivning og kontrol	-136	-135	-114	-169
Øvrige diverse vedr. husdyr	-237	-234	-197	-198
Stykomkostninger i alt	-5.139	-4.128	-5.406	-5.348
Dækningsbidrag	2.396	3.999	1.529	3.639
	-177	-151	-257	-236
	-188	-185	0	-120
Vedligehold fast ejendom	-31	-30	-26	-197
Vedligehold staldinventar	0	0	0	-225
Vedligehold andet inventar	0	-308	-258	0
Investeringer over driften	0	-113	0	-167
Lønomkostninger	-781	-706	-829	-753
Ejeraflønning	0	-1.279	-1.373	-973
Ejendomsskat og forsikringer	-239	-385	-216	-222
Diverse omkostninger	-100	-90	-75	-37
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	-1.516	-3.247	-3.033	-2.930

Benchmarking

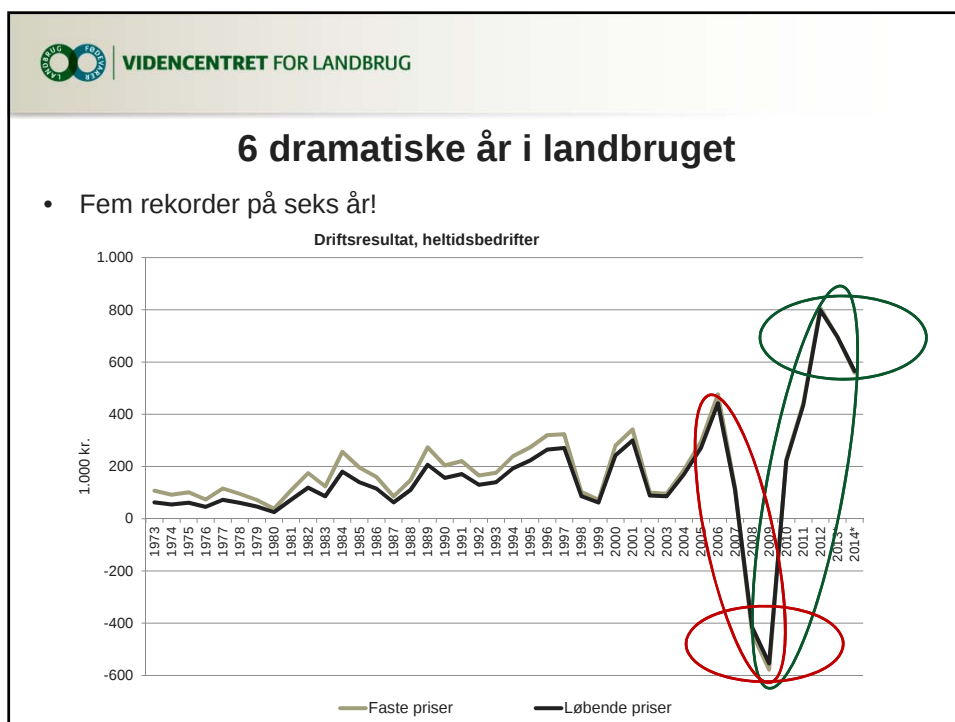
Kr. pr. enhed Antal (heraf foreløbige)	Egne tal	Bedste 33 % 28 (13)	Gennemsnit 82 (39)	Afvigelse ift. Bedste 33 %
Søer og smågrise				
Salg smågrise	8.722	13.158	12.362	-4.436
Salg slagtesvin	0	86	72	-86
Salg andre svin	273	683	690	-411
Køb avlsdyr, svin	0	-735	-759	735
Køb grise	0	-1	-40	1
Besætningsforskydning	-8	190	163	-197
Andet	0	38	30	-38
Bruttoudbytte i alt	8.987	13.418	12.518	-4.431
Foder	-4.756	-6.676	-6.788	1.920
Dyrlæge og medicin	-226	-546	-555	320
Diverse	-367	-470	-501	103
Stykomkostninger i alt	-5.348	-7.692	-7.844	2.344
Dækningsbidrag	3.639	5.726	4.675	-2.088
Energi	-236	-456	-502	220
Maskinstation mv.	-120	-17	-17	-102
Vedligehold	-590	-323	-331	-267
Arbejdsomkostninger	-1.726	-1.711	-1.850	-15
Ejendomsskat og forsikringer	-222	-123	-125	-99
Diverse omkostninger	-37	-275	-285	238
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	-2.930	-2.904	-3.111	-26
Afskrivninger	-809	-916	-940	107
Leje og forpagtning	0	-107	-55	107
Renteomk. af bunden kapital	-317	-515	-573	198
Kapitalomkostninger i alt	-1.127	-1.537	-1.567	411
Årets resultat	-418	1.285	-3	-1.703

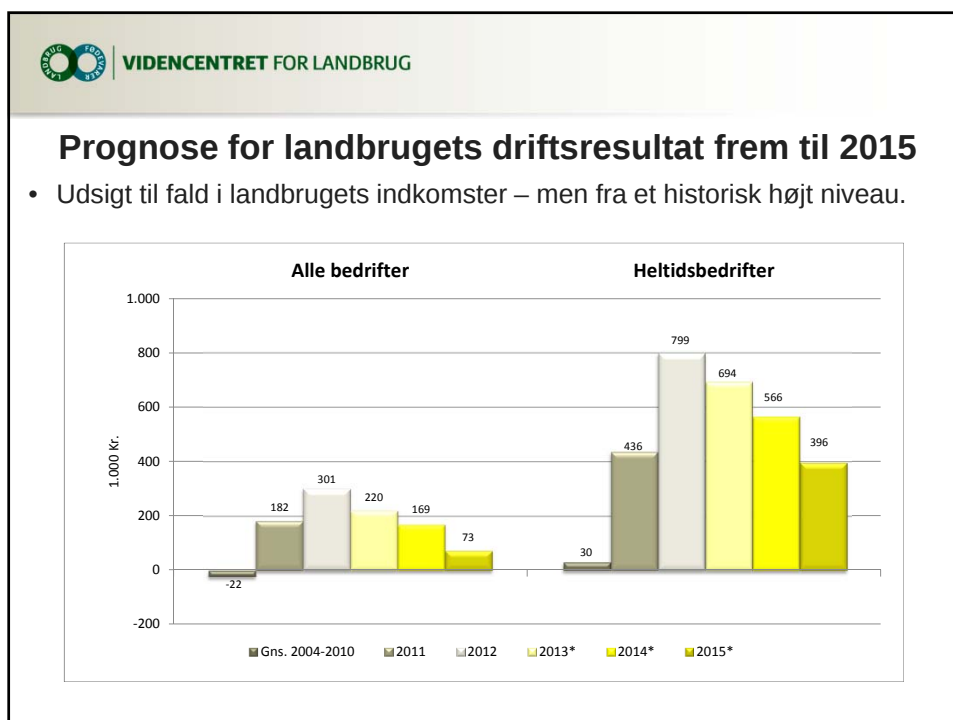
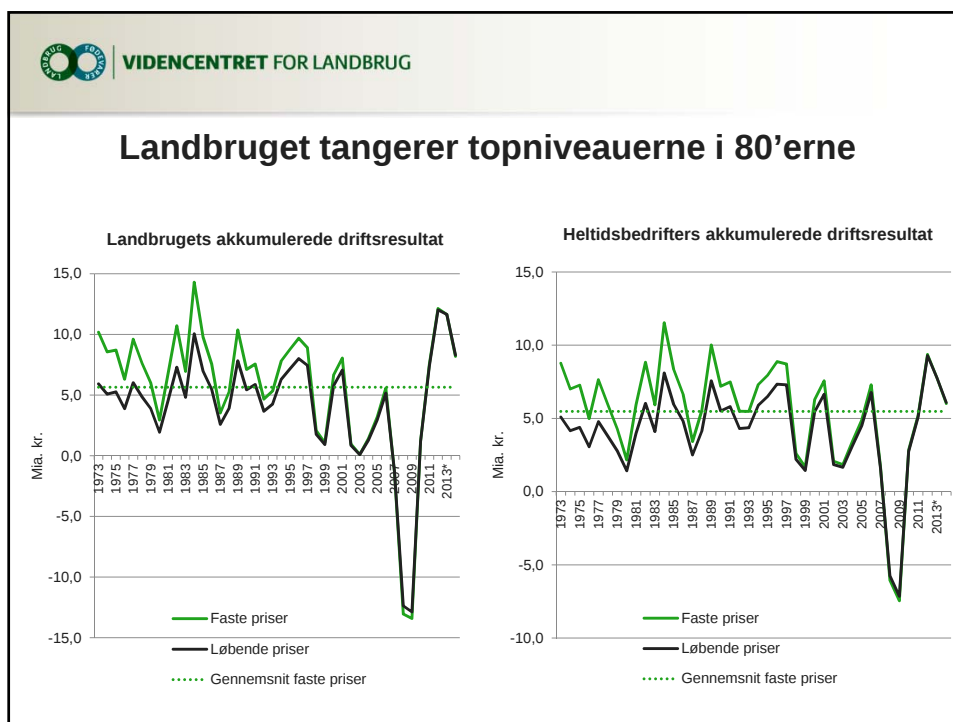
 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Landbrugets økonomi

Videncentret for Landbrug
27. juni 2014

v/ Klaus Kaiser
Erhvervsøkonomisk chef
Videncentret for Landbrug

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Udvalgte forudsætninger for prognosen

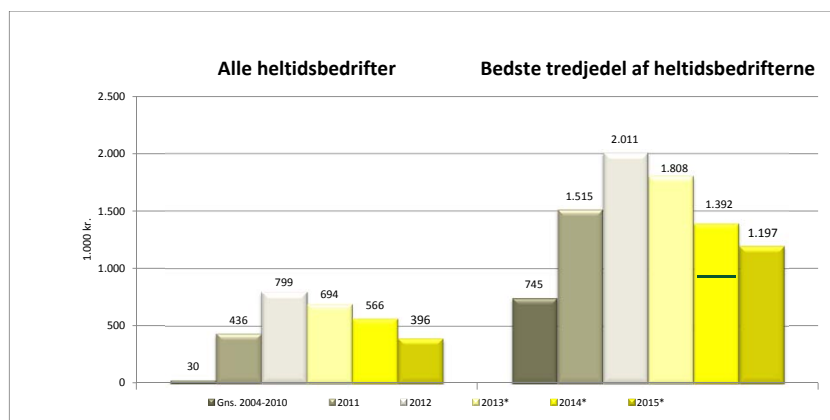
	2011	2012	2013*	2014*
Mælkepris (kr./kg EKM)	2,64	2,54	2,85	3,07
Svinekød (kr./kg)	10,68	11,85	11,94	11,47
Foderhvede (kr./hkg)	145	155	155	128
Raps (kg./hkg.)	331	346	323	259
Soyaskrå (kr./hkg.)	248	274	315	300
Gødning (kr./hkg)	191	190	196	176
Dieselolie (øre/l.)	625	676	653	638
Gns. fin.rente inkl. bidrag	2,97	3,04	2,87	2,98

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prognose for bedste tredjedel frem til 2015

- Den bedste tredjedel tjener gennemsnitligt 1,2-2,0 mio. kr. i 2012-15.
- For at komme i bedste tredjedel skal der i 2014 tjenes over 960.000 kr.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

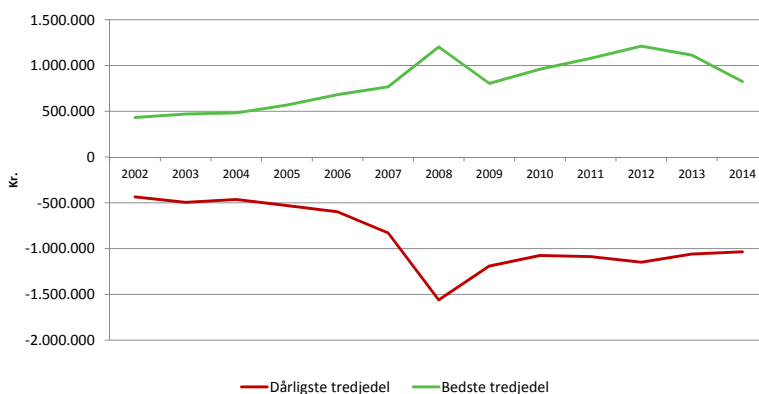

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Stor spredning i resultaterne

- Ca. +/- 1 mio. kr. mellem bedste/dårligste tredjedel og gennemsnittet.
- Spændet øges ikke længere, men er fortsat højt.

Afstand mellem bedste/dårligste og gennemsnit

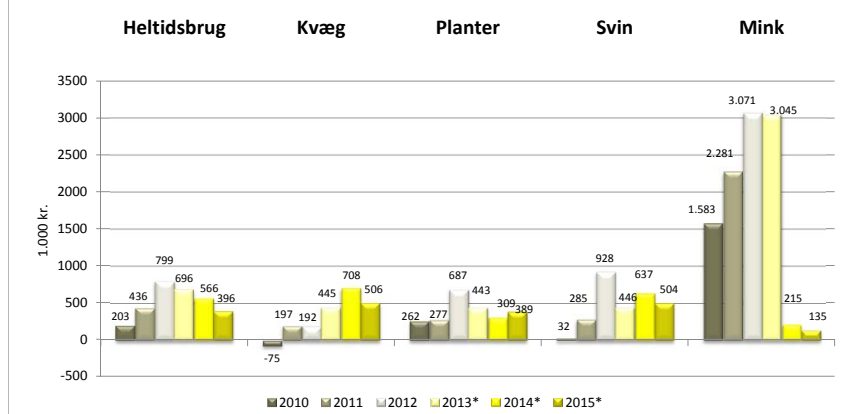

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Driftsgrenenes indkomst

- Driftsgrenenes indkomster tilnærmer sig hinanden i 2014-15.

Landbrugets driftsresultater 2010-2015

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15
Skejby
DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Driftsresultater for gennemsnitlige heltidsbrug

- Minkprisernes kollaps står for den altovervejende del af faldet frem mod 2015.
- Efter at have boostet sektorens resultat i 2010-2013, trækker mink nu ned.
- Kvæg og Svin holder indkomsten omkring ½ mio. kr., mens planter siver.

1.000 kr.	2010	2011	2012	2013*	2014*	2015*
Svineproduktion*	32	285	928	446	637	504
Kvægbedrifter*	-75	197	192	445	708	506
Planteproduktion*	262	277	687	443	309	389
Mink	1.583	2.281	3.071	3.045	215	135
Heltidsbrug (alle)	203	436	799	696	566	396

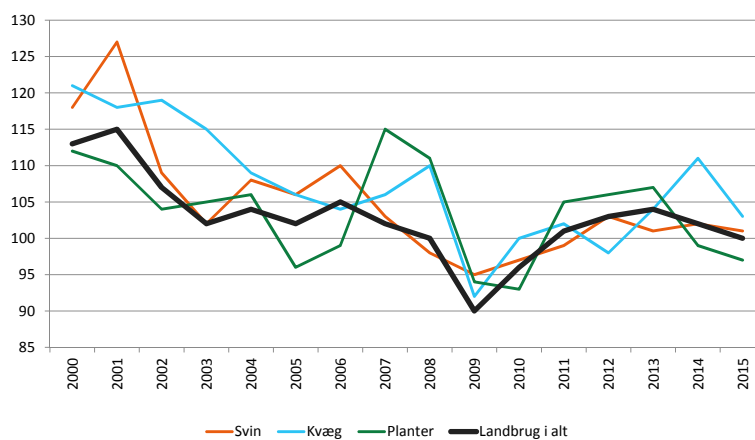
* I driftsgrensesprognoserne er der yderligere foretaget opdeling i bedriftstyper og -størrelser. Der henvises til prognoserne for driftsgrenenes resultater på Landbrugsinfo.dk/okonomianalyser.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Bytteforholdene på vej ned igen

Landbrugets bytteforhold

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15
Skejby
DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

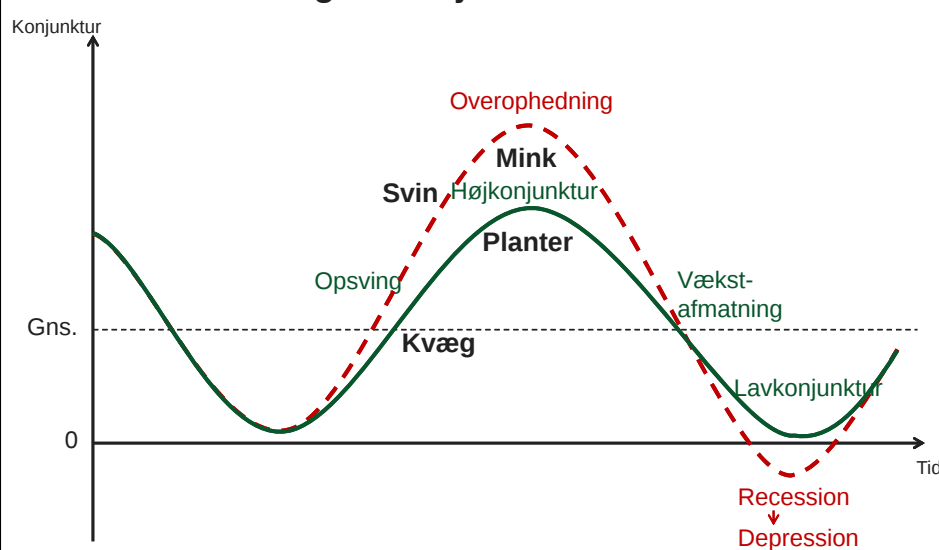
Highlights

- Landbruget oplever et lidt faldende driftsresultat – fra et historisk højt niveau.
- Og det skyldes næsten udelukkende kollapsedet i minkproducenternes indkomst (og lidt planter).
- Priserne kommer tættere på et "normalt" niveau efter en periode med historisk høje priser i flere driftsgrene.
- Fortsat stor spredning mellem de enkelte bedrifter...
- ...men tendens til tilnærmelse mellem driftsgrenene.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

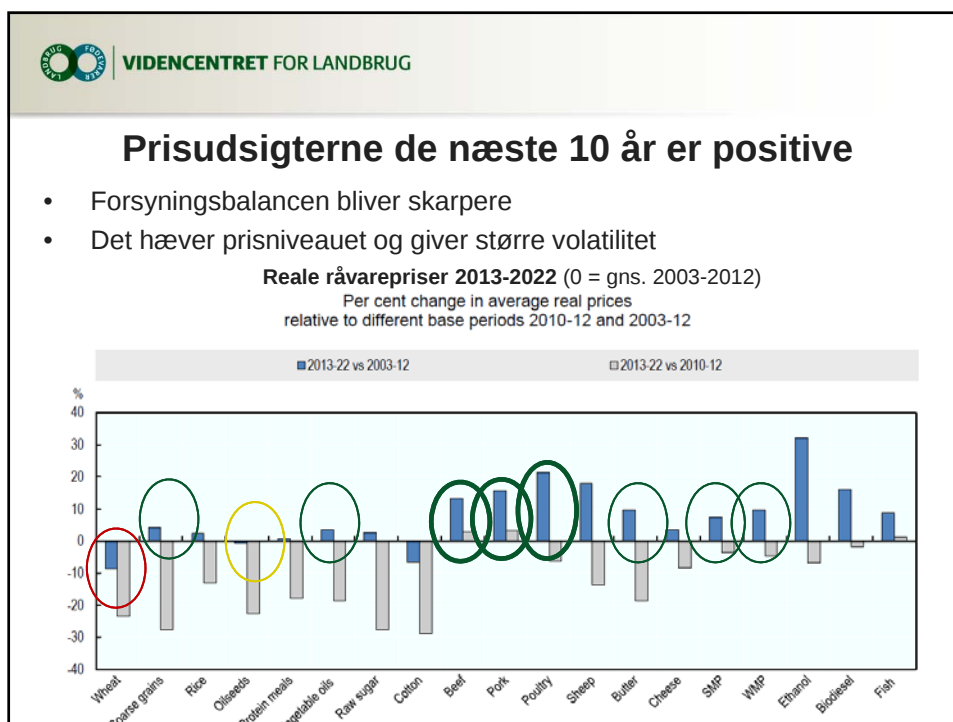
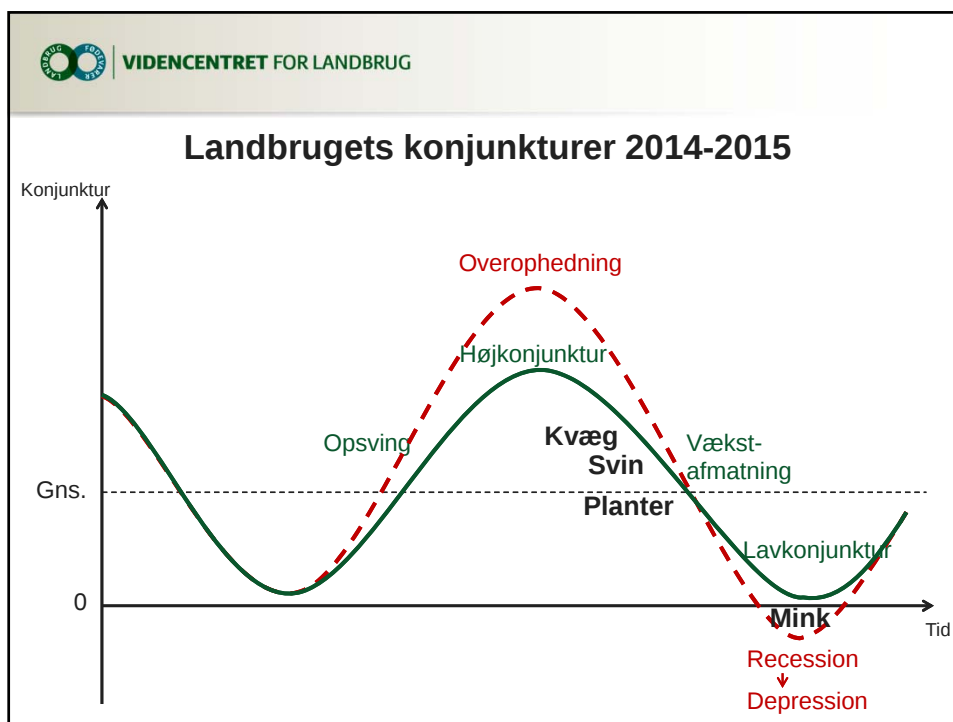
Landbrugets konjunkturer 2012-2013

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15
Skejby
DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
W vfl.dk

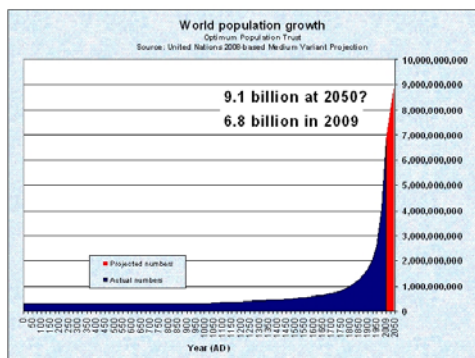

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prisudsigterne de næste 40 år

Efterspørgsel:

- **Fordobling** af efterspørgslen frem til 2050:
 - **Befolkningstilvækst** fra 7 mia. (2011) til 9,1 mia. i 2050 – 55 mio. flere mennesker om året
 - **Øget velstand** fører til stigende fødevarerforbrug pr. indbygger
 - Øget anvendelse af **bioenergi**

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prisudsigterne de næste 40 år

Udbud:

- Fødevarerproduktionen skal **fordobles** frem mod 2050
 - Det dyrkede areal kan højst vokse 5-10%
 - I Danmark falder det dyrkede areal med ca. 0,3% pr. år
 - Befolkningstilvækst på over 2 mia. mennesker kræver plads
 - Vandmangel er et stigende problem
 - Klimaforandringer giver ekstreme vejrforhold
- => Ekstremt store krav til produktivitet og høstudbytter

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15
Skejby
DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prisudsigterne de næste 40 år

Danmark kan blive en af vinderne – hvis vi vil:

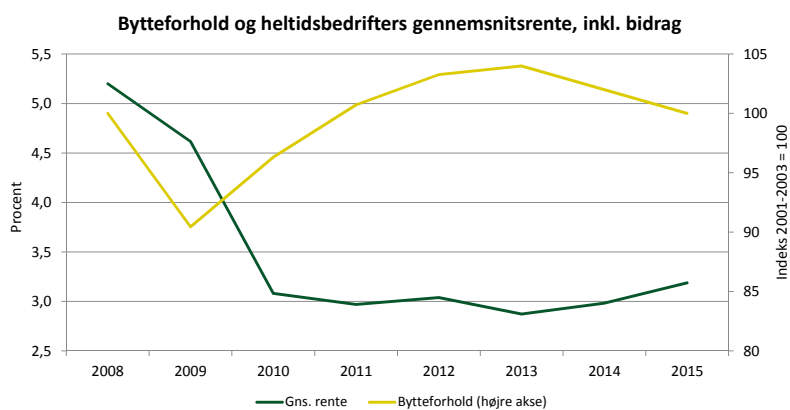
- Høj effektivitet og stærk konkurrenceevne
- Mindre befolkningstilvækst
- God adgang til vand
- Høj selvforsyningsgrad og stabil fødevareresituation
- Klimaforandringerne bliver overvejende gunstige for dansk landbrug

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Bytteforholdet er højt og renterne lave

- Trods stærk global efterspørgsel er der ingen "New economy" i landbruget!

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15
Skejby
DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
W vfl.dk

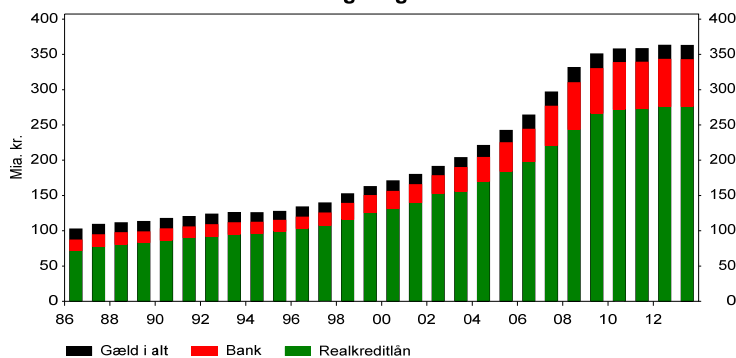
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Landbrugets tre største udfordringer

• Gælden skal ned!

- Belaster bundlinjen
- Tung afdragsbyrde
- Gør landbruget ekstremt rentefølsomt
- Begrænser handlefriheden

Landbrugets gæld i alt

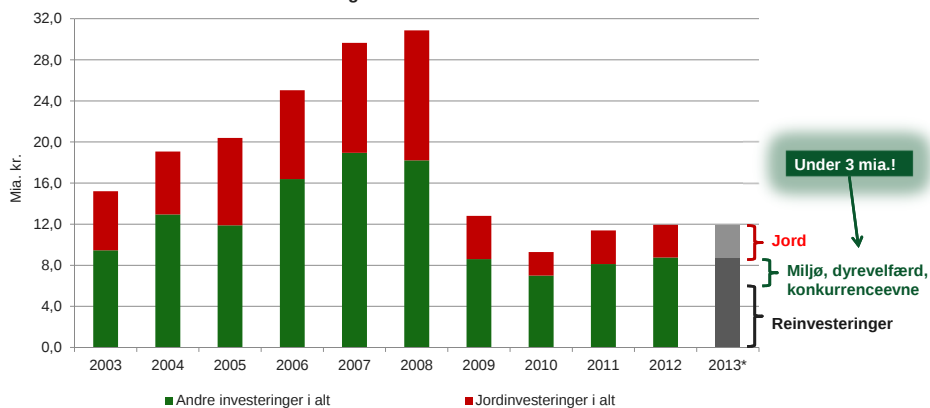
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Landbrugets tre største udfordringer

• Investeringerne skal op!

- Konkurrenceevnen skal forbedres
- Produktionen skal gerne øges

Investeringer i alt

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15
Skejby
DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
W vfl.dk

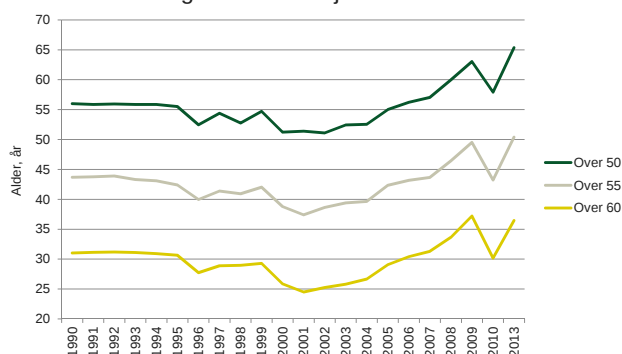

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Landbrugets tre største udfordringer

Ophobet behov for ejerskifte!

- 8 pct. af heltidsbrugene (ca. 880) risikerer at skulle afvikle af økonomiske årsager
- Endvidere må ca. 6 pct. af heltidsbrugene (660) og endnu flere små bedrifter stoppe inden for en kortere årrække på grund af høj alder (over 75 år)
 - Ejerskifter udskudt bl.a. via øget forpagtning
- Dertil kommer de "frivillige/ønskede" ejerskifter

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Hvis du vil vide mere.....om landbrugets økonomi

www.landbrugsinfo.dk/okonomianalyser

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15
Skejby
DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
W vfl.dk

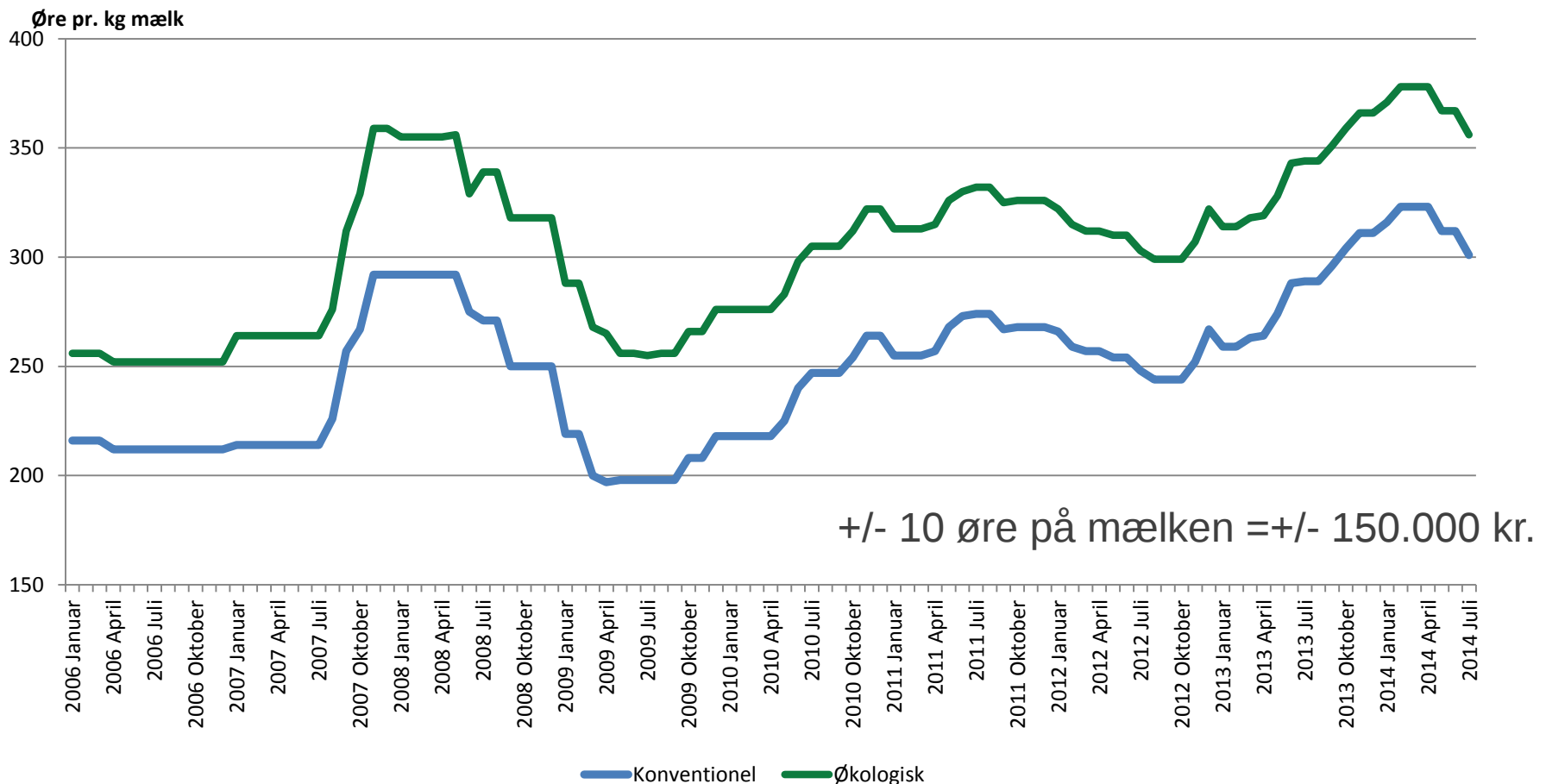
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG
Kvæg

Produktionsøkonomi, malkekvæg

Vidensdelings-
workshop
Videncentret for
landbrug
Jannik Toft
Andersen
27. juni 2014

Mælkepris (Arla-notering)

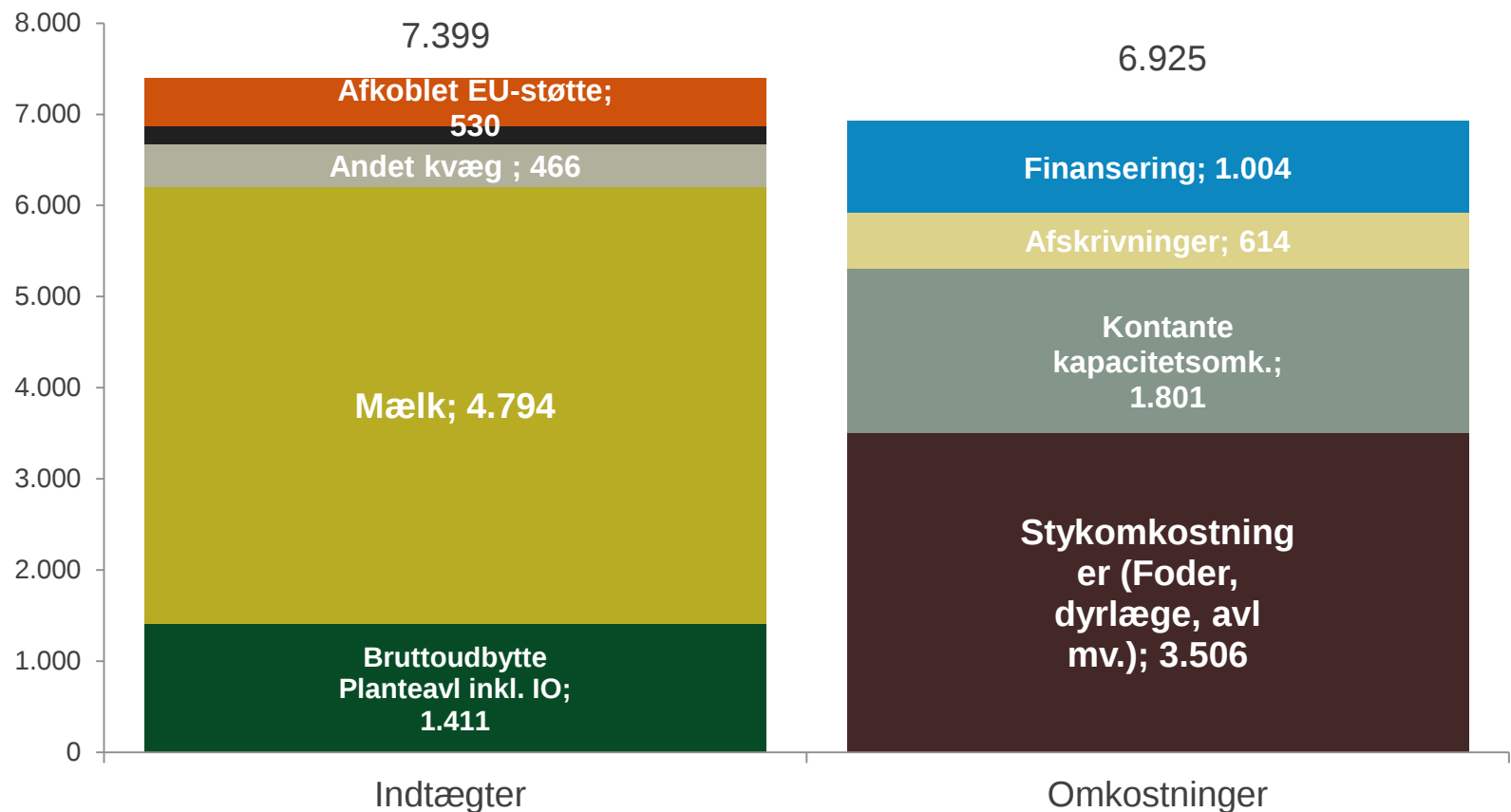
Totaløkonomi - mælkeproducenter (hele bedriften)

Stigende produktion, stignende mælkepris

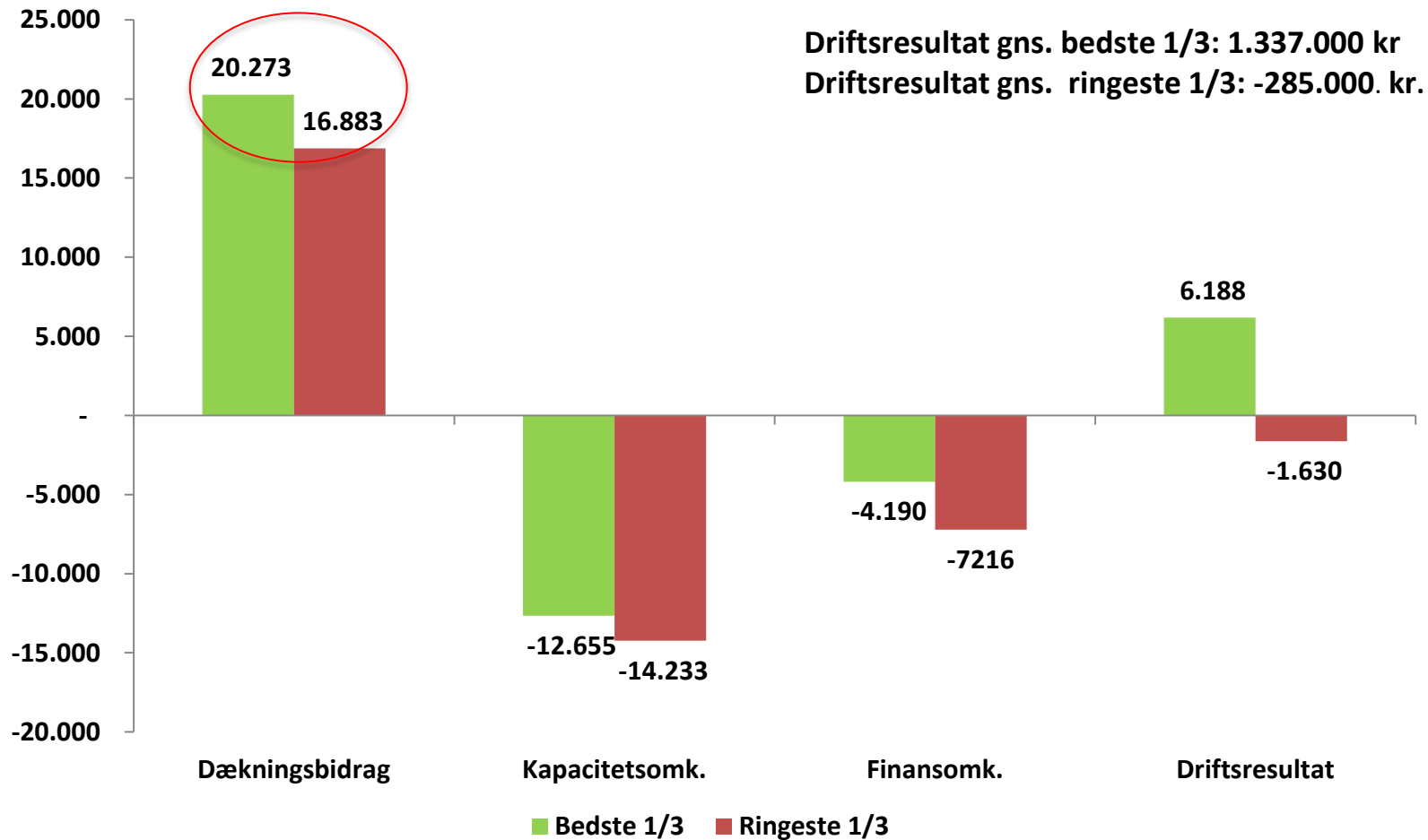
	Konventionel			Økologi		
	2012	2012	%	2012	2013	%
Landbrugsareal, ha	158	161	2%	206	210	2%
Årskøer	175	180	3%	161	165	2%
Kg EKM pr. årsko (leveret)	9.046	9.294	3%	8.262	8.272	0%
Kr. pr kg EKM	2,53	2,88	14%	2,97	3,33	12%
Antal regnskaber	1.734			243		

Indtægter og omkostninger i 1.000 kr. for gns. alle mælkeproducent i 2013

Spredning i resultater 2013

kr. pr ko

Forskelle i Dækningbidrag, kvæg

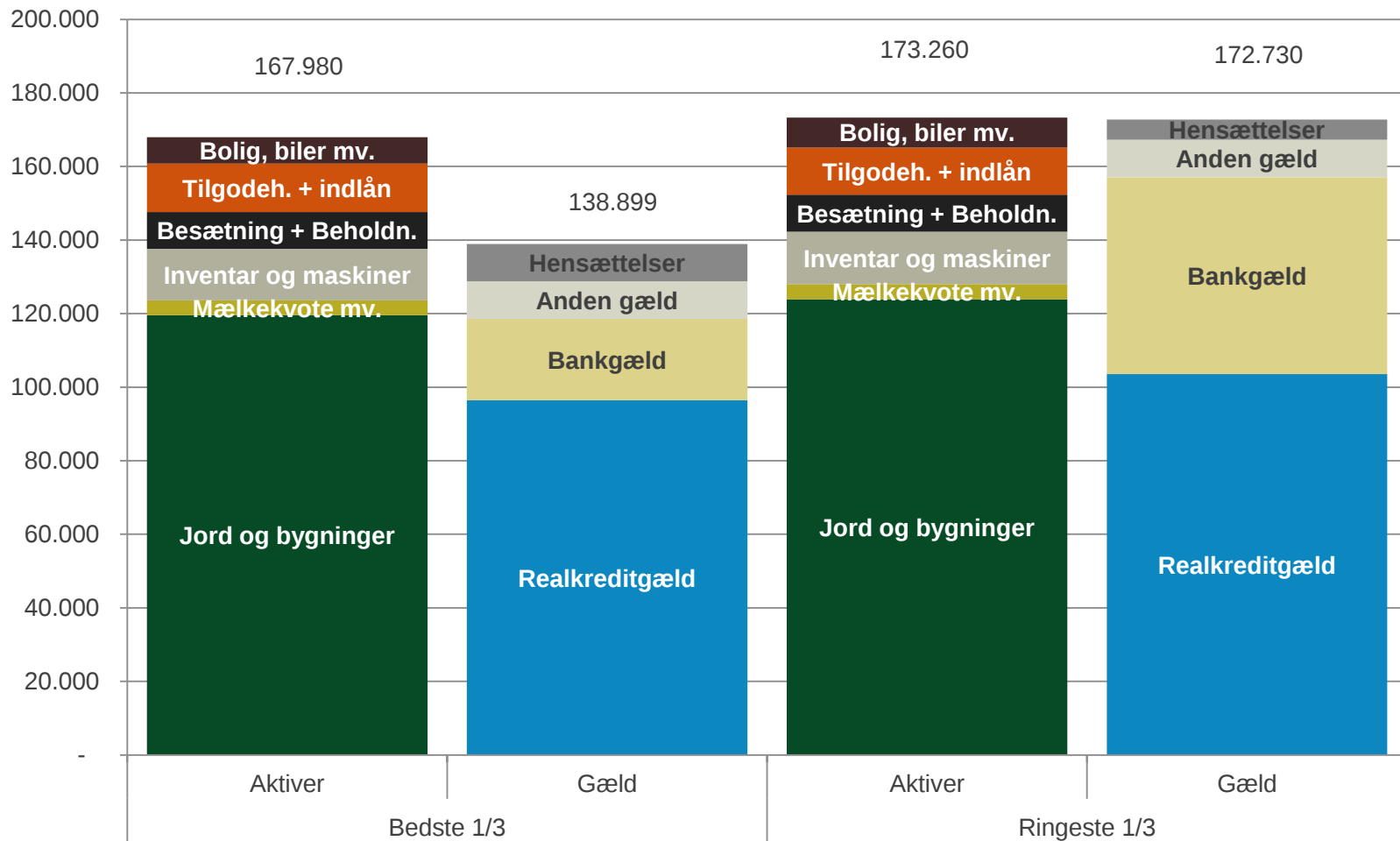
- Data fra 202 konv. stor race KvægNøgle besætninger
- Kvægnøglen: rådgivningsværktøj med produktionstekniske og økonomiske nøgletal på DB-niveau.
- 4 grupper: gr. 1 lavest - gr. 4 højest

Sunde køer – Sund økonomi

Gruppe	1	2	3	4
Dækningsbidrag pr. ko	11.025	12.812	13.940	16.318
	Tekniske nøgletal			
Kg leveret EKM pr. årsko	9.001	9.378	9.802	10.487
Kr. pr kg EKM	2,84	2,86	2,87	2,88
Foderomk., kr. pr. kg mælk	1,65	1,57	1,55	1,45
Pct. Døde køer	6,1	4,9	4,6	4,0
Døde kalve 1-180 dage	7,2	6,7	5,2	4,2
Reproduktionseffektivitet, køer	0,18	0,21	0,21	0,23
Reproduktionseffektivitet, kvier	0,22	0,27	0,30	0,34
Kviernes kælvingsalder, mdr.	25,8	25,6	25,3	24,9

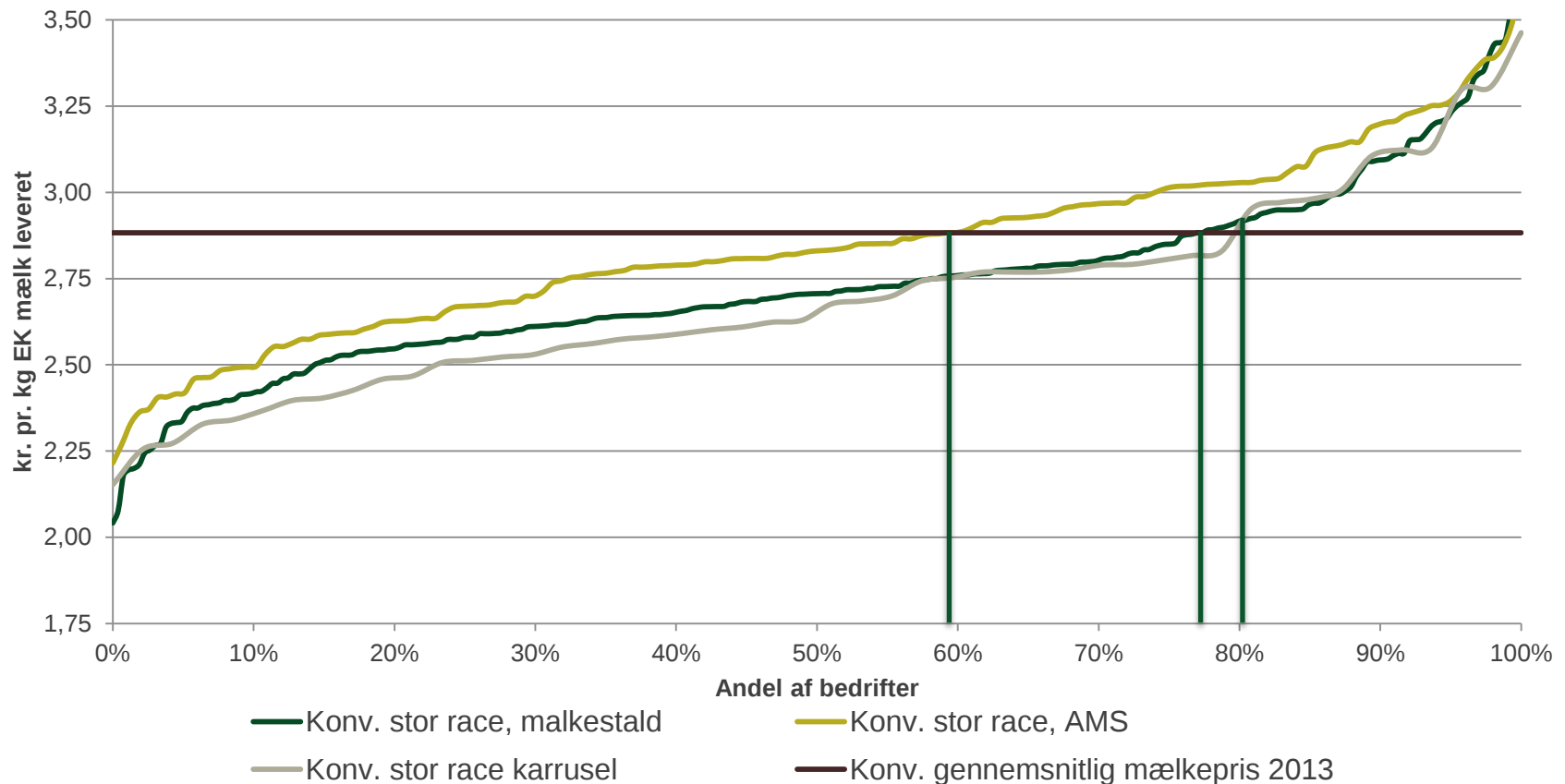
Værdier – og gæld pr. ko ultimo 2013

Business Check (enkelte driftsgrene)

Fremstillingspris mælk konv. stor race opdelt efter malkesystem

Vigtige driver for fremstillingsprisen

- Mælkeydelse
- Prisen på foderblandingen
- Foderudnyttelse (energiudnyttelse)
- Kapciticsudnyttelse (især AMS)
- Logistik og arbejdstilrettelæggelse

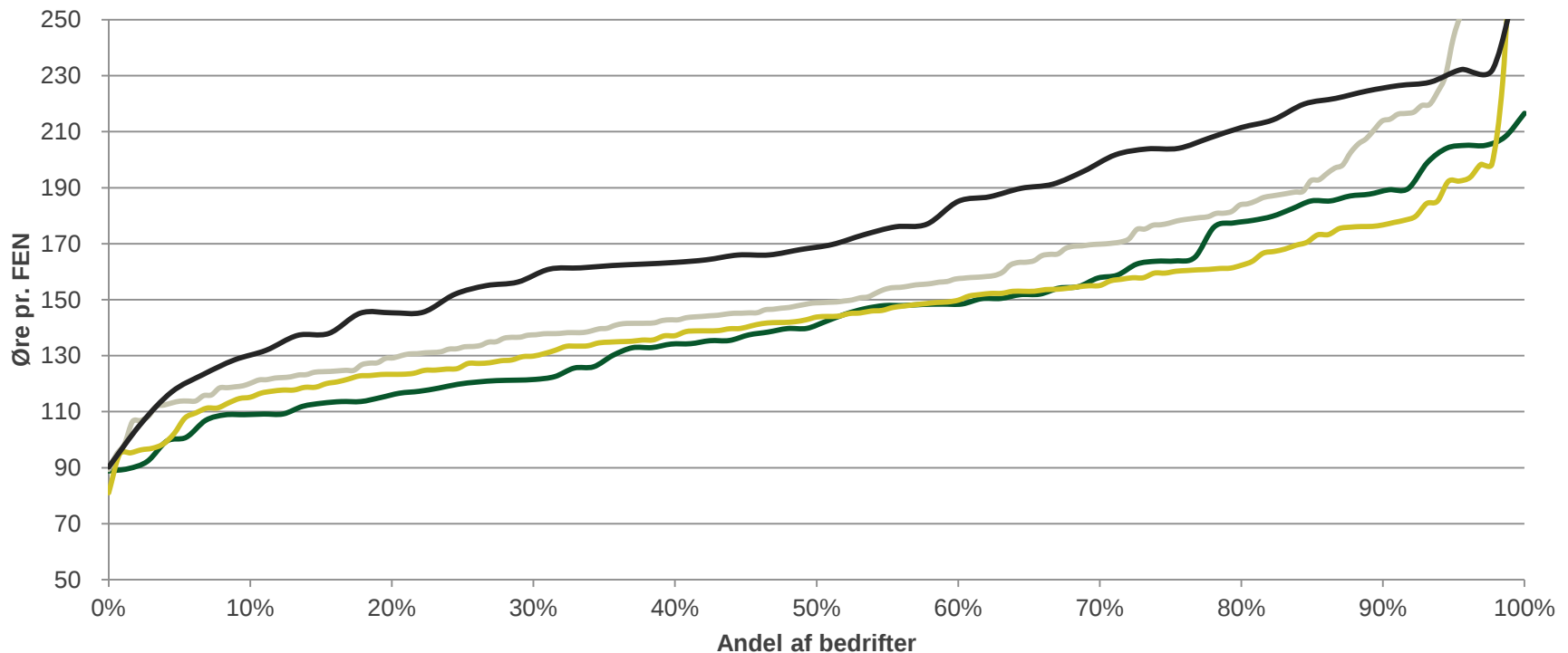
Fremstillingspris grovfoder

Fremstillingspris grovfoder (skjulte omkostninger)

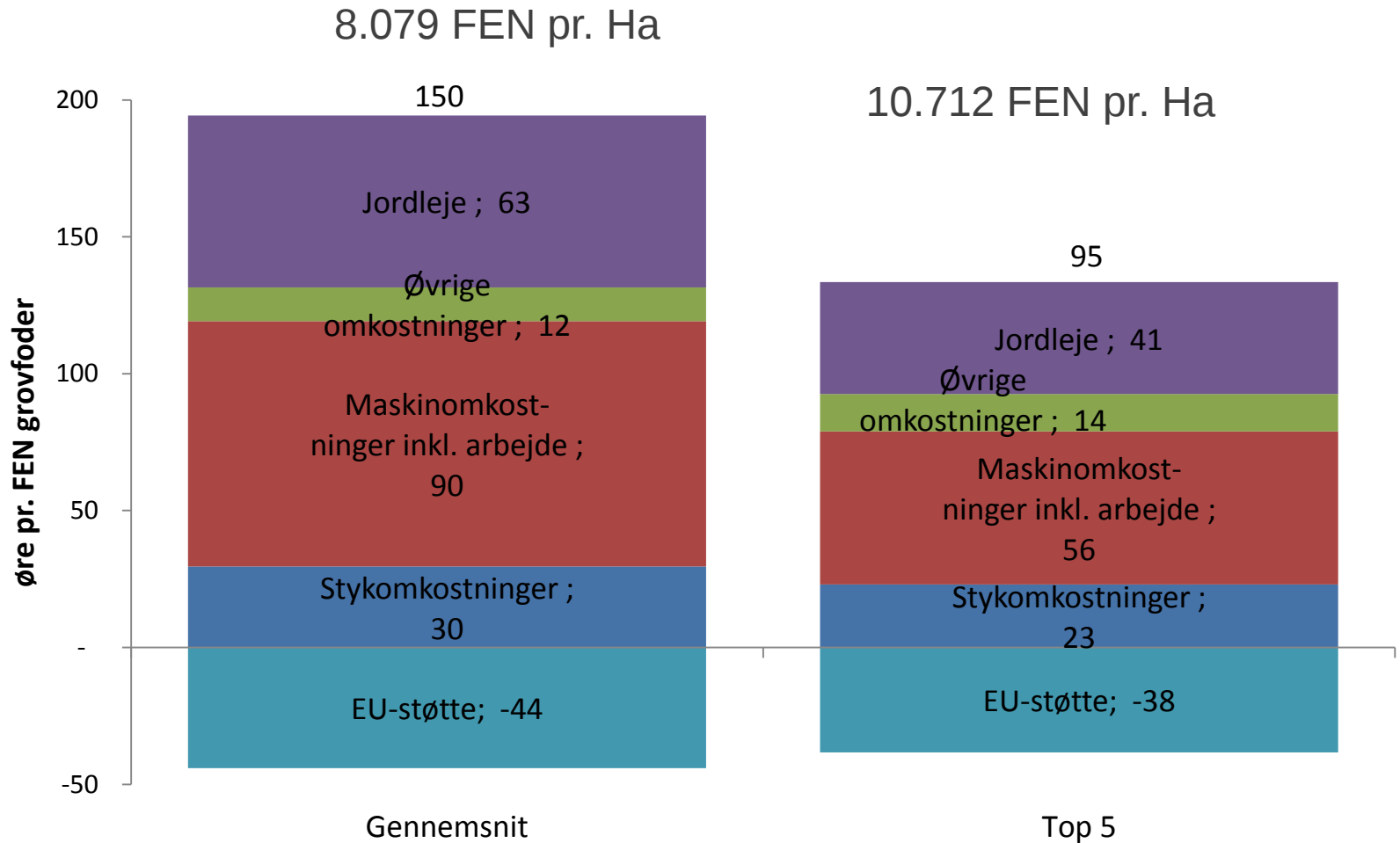
- Foderet: 50-60% af samlede omkostninger
- Grovfoder omkring 50 % af foderomkostninger
- Ikke tilstrækkeligt kendskab til fremstillingspris og udbytte
 - Anvender landsnormer (eks. 2013 gennemsnitligt pris 1,1 kr. FEN og udbytte 8000 el. 10.000 ha pr. FEN)
- 10 øre højere grovfoderpris betyder 6 øre mere pr kg EKM

Spredning i fremstillingsprisen for grovfoder

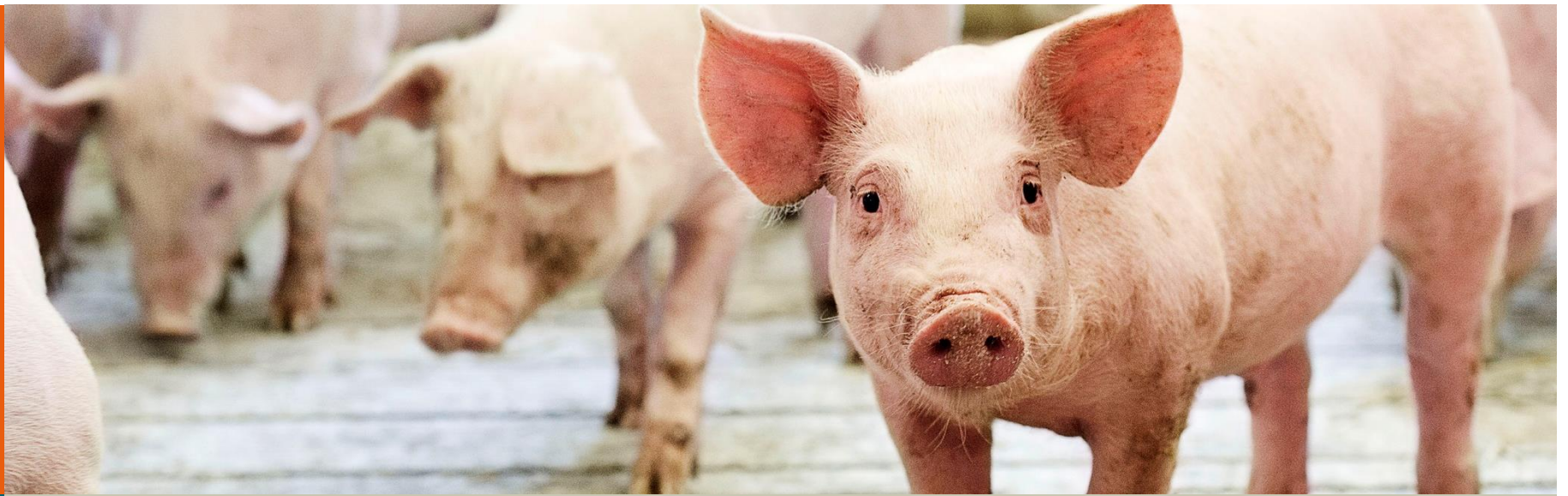
— Konv. lerjord (LE) — Konv. sandjord med vanding (VS) — Konv. sandjord uden vanding (US) — Økologisk sandjord (ØS)

Fremstillingspris grovfoder

Opsummering

- Bedre økonomi i 2013 end tidligere år
- Stor spredning i resultaterne
 - Afstanden øges
- Potentialet ligger i højere dækningsbidrag (forbedret produktion – højere ydelse, højere foderudnyttelse bedre sundhed, ect.)
- Også stort potentiale i grovfoderproduktionen

Økonomi i svineproduktion

v/ seniorøkonomi Brian Oster Hansen, VSP

Videncenter for
Svineproduktion

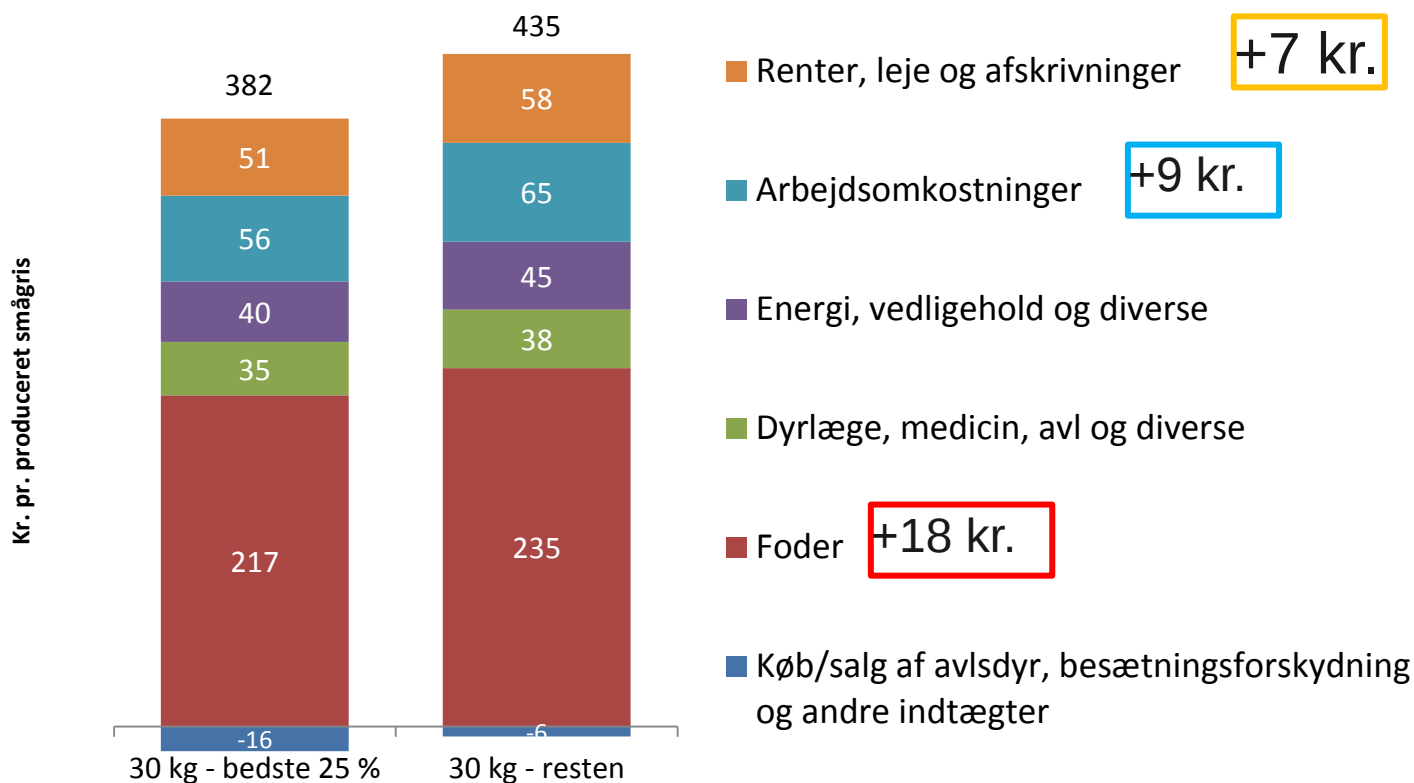

Fremstillingspris smågrise

Videncenter for
Svineproduktion

Hovedelementerne i fremstillingsprisen på 30 kg smågrise

Hovedelementerne i fremstillingsprisen på smågrise for sohold med 30 kg grise – de bedste og resten

De bedste smågriseproducenter

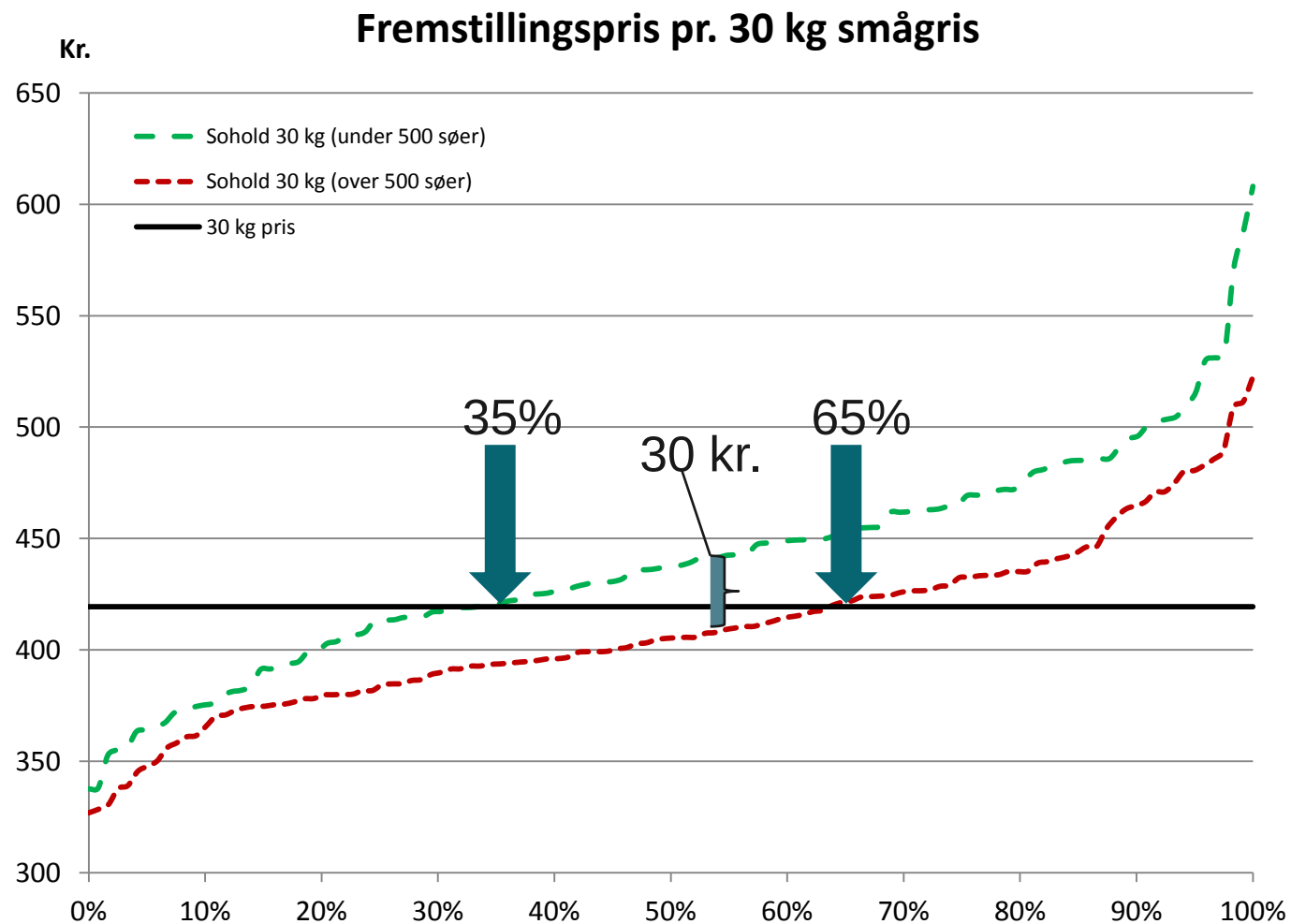
Videncenter for
Svineproduktion

- Den bedste fjerdedel har tjent 2.100 kr. mere pr. årsso end de resterende sobedrifter
- 780 kr. fra 1,8 flere producerede smågrise pr. so
- 530 kr. fra 19 kr. højere salgspris pr. smågris
- 170 kr. mindre på køb af grise (egne avlsdyr)
- 110 kr. mindre på foder pr. årsso (hjemmeblandere)
- 140 kr. mindre arbejdsomkostninger (organiseret effektivt)
- 130 kr. lavere kapitalomkostninger (især mindre leje)

Spredning i fremstillingspris

Videncenter for
Svineproduktion

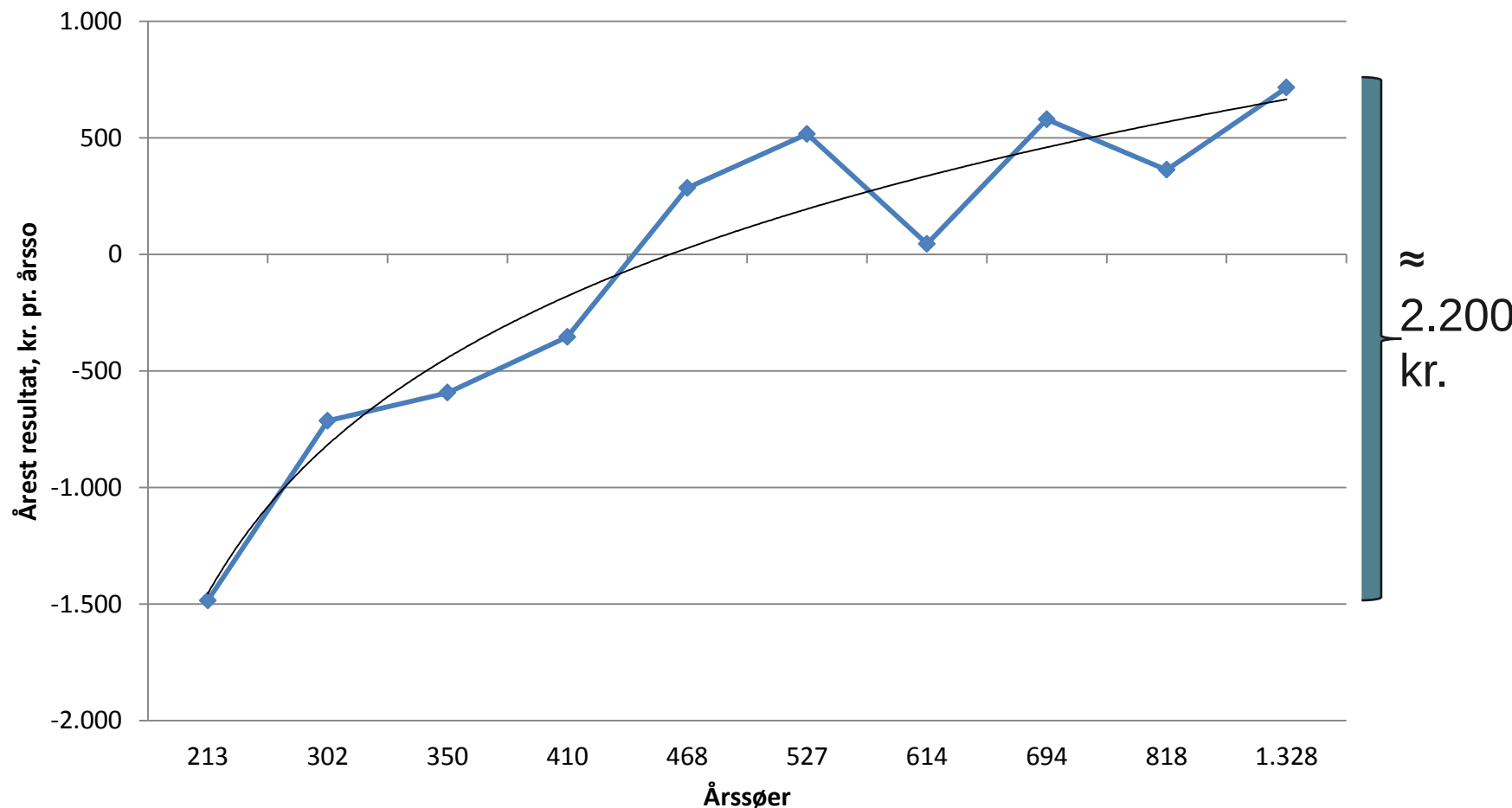
Spredning i fremstillingsprisen for sohold med 30 kg grise

Størrelsesøkonomi smågriseproducenter

Videncenter for
Svineproduktion

Årets resultat pr. årssø ift. antal årssøer

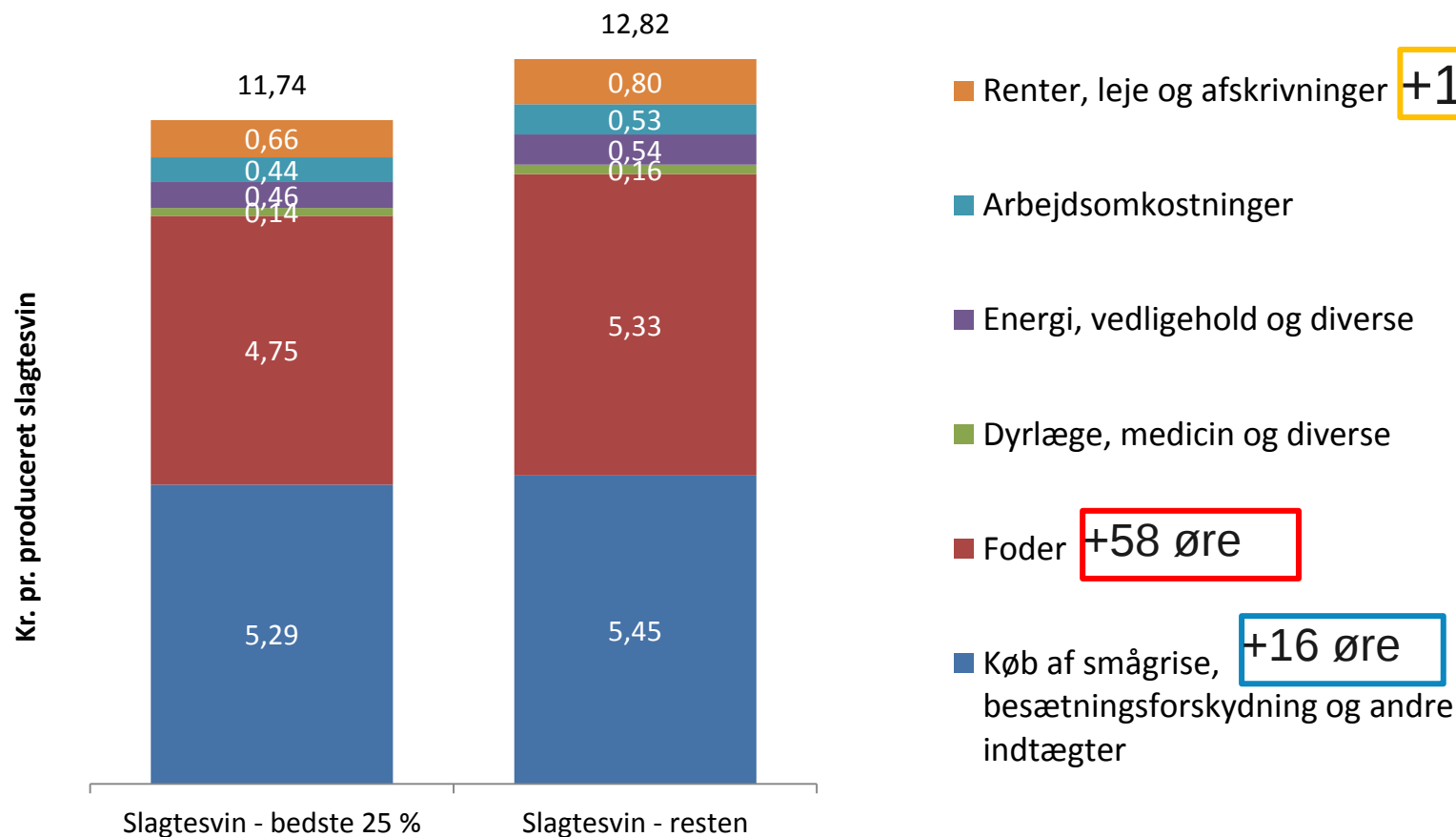
Årets resultat pr. årssø i forhold til antal årssøer - 30 kg produktion (24-25 bedrifter i hver gruppe)

Fremstillingspris slagtesvin

Videncenter for
Svineproduktion

Hovedelementerne i fremstillingsprisen på slagtesvin

Hovedelementerne i fremstillingsprisen på slagtesvin – de bedste og resten

De bedste slagtesvineproducenter

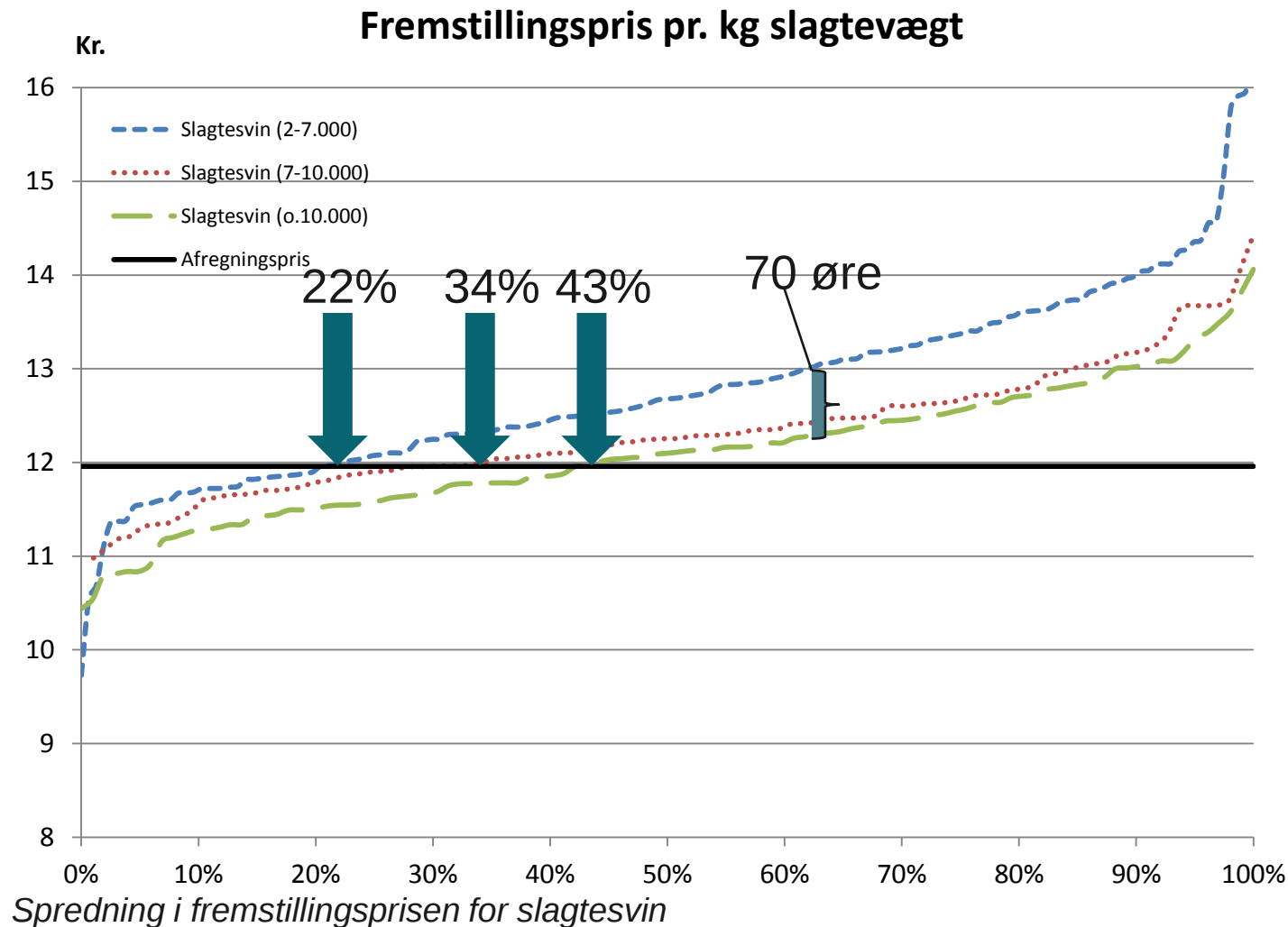
Videncenter for
Svineproduktion

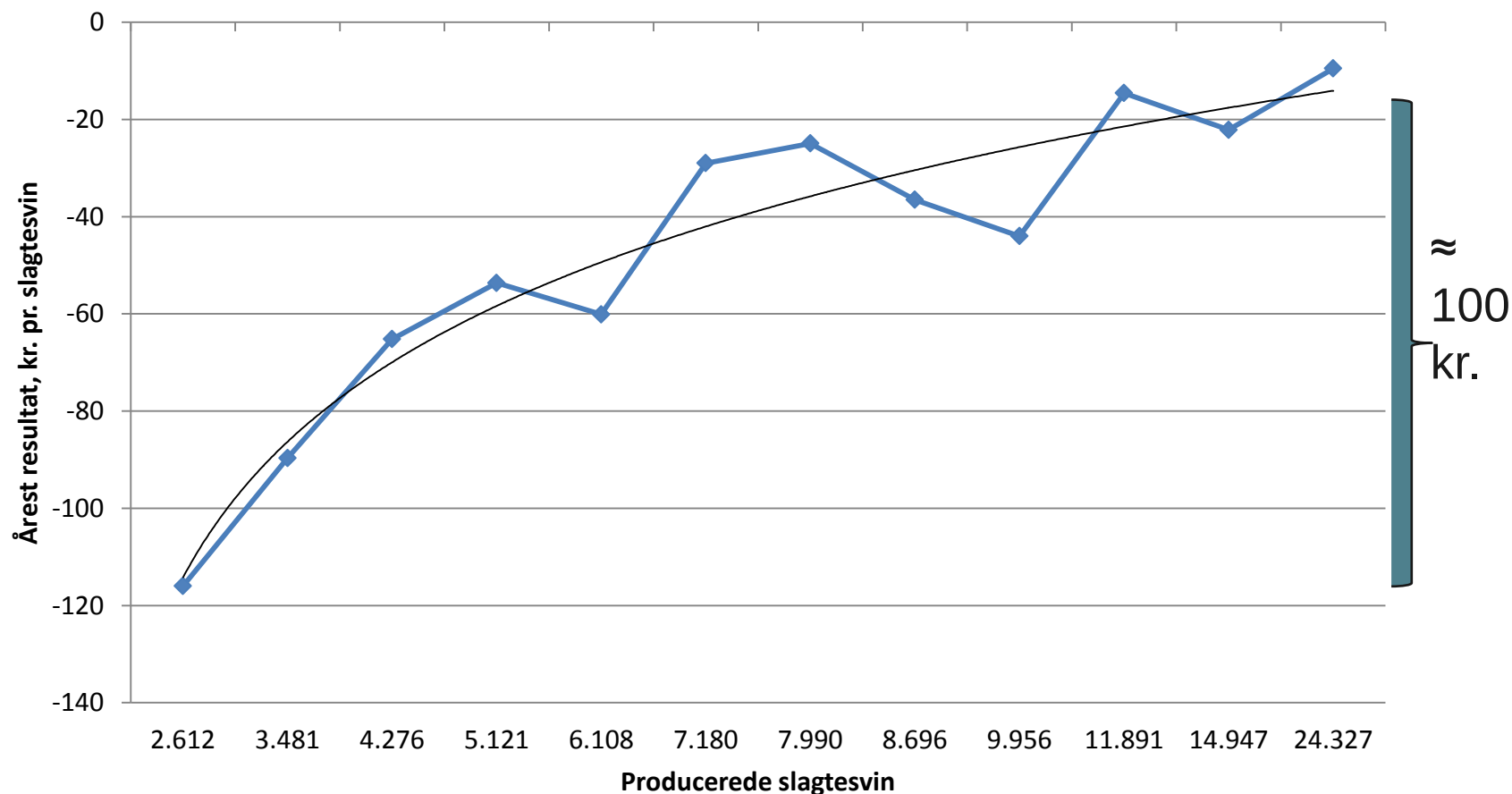
- De bedste slagtesvineproducenter har tjent 94 kr. mere pr. slagtesvin end resten af bedrifterne.
- 3.200 flere producerede slagtesvin
- 21 kr. mere på grisene (højere afregning og lavere købspris)
- 46 kr. mindre på foderomkostninger (hjemmeblandere)
- 7 kr. mindre på arbejdsomkostninger (organiseret/større stalde)
- 11 kr. lavere kapitalomkostninger (lavere rente, afskrivn. & leje)

Spredning i fremstillingspris

Videncenter for
Svineproduktion

Årets resultat pr. slagtesvin ift. prod. slagtesvin

Årets resultat pr. slagtesvin i forhold til antal producerede slagtesvin (28-30 bedrifter i hver gruppe)

Korn og selvforsyning

Videncenter for
Svineproduktion

Slagtesvineproducenter 2011:

- 149 ha dyrket areal
- 76 % selvforsyningsgrad
- Af afgrøder er:

44 % hvede, 28 % byg, 9 % andet korn, 10 % raps

Smågriseproducenter 30 kg 2011:

- 132 ha dyrket areal
- 63 % selvforsyningsgrad
- Af afgrøder er:

42 % hvede, 31 % byg, 9 % andet korn, 10 % raps

Benchmarking

Videncenter for
Svineproduktion

Muligheder for benchmarking af bedriften:

- Ø90 benchmarking
- Business Check
- DB-tjek
- Landsgennemsnitstal for produktivitet

Data:

www.vsp.lf.dk

www.farmtalonline.dk

De vigtigste produktivitetstal

Videncenter for
Svineproduktion

	Højeste 25%	50 % i midten	Laveste 25%	2013 gns.
Fravænnede grise pr. årssø ¹	32,5	30,2	27,4	30,2
FEso + FEsv pr. årssø	1493	1504	1523	1506
Foderforbrug pr. kg tilvækst (smågrise), FEsv	1,75	1,91	2,11	1,92
Dødelighed smågrise, %	2,5	2,7	3,6	2,9
Foderforbrug pr. kg tilvækst (slsvin), FEsv	2,67	2,82	3,03	2,84
Døde og kass. slsvin, %	3,0	3,4	4,7	3,5

1: Medianværdier. Gns. var 30,0 i 2013.

Vigtigste prisrisici

Videncenter for
Svineproduktion

Smågriseproducenter	Pris	Ændring (1.000 kr.)
Svinepris høj	Afregningspris 50 øre højere end forventet	519
Svinepris lav	Afregningspris 50 øre lavere end forventet	-519
Foder og korn høj	Hvede 15 kr. og sojaskrå 30 kr. højere pr. hkg	-632
Foder og korn lav	Hvede 15 kr. og sojaskrå 20 kr. lavere pr. hkg	658

Slagtesvineproducenter	Pris	Ændring (1.000 kr.)
Svinepris høj	Afregningspris 50 øre højere end forventet	185
Svinepris lav	Afregningspris 50 øre lavere end forventet	-185
Foder og korn høj	Hvede 15 kr. og sojaskrå 30 kr. højere pr. hkg	-122
Foder og korn lav	Hvede 15 kr. og sojaskrå 20 kr. lavere pr. hkg	46

A close-up photograph of a person's hands holding a bundle of harvested grain, likely wheat or barley, in a field. The person is wearing a blue shirt. The background is a vast field of similar grain under a bright sky.

VFL Møde – Juni 2014!

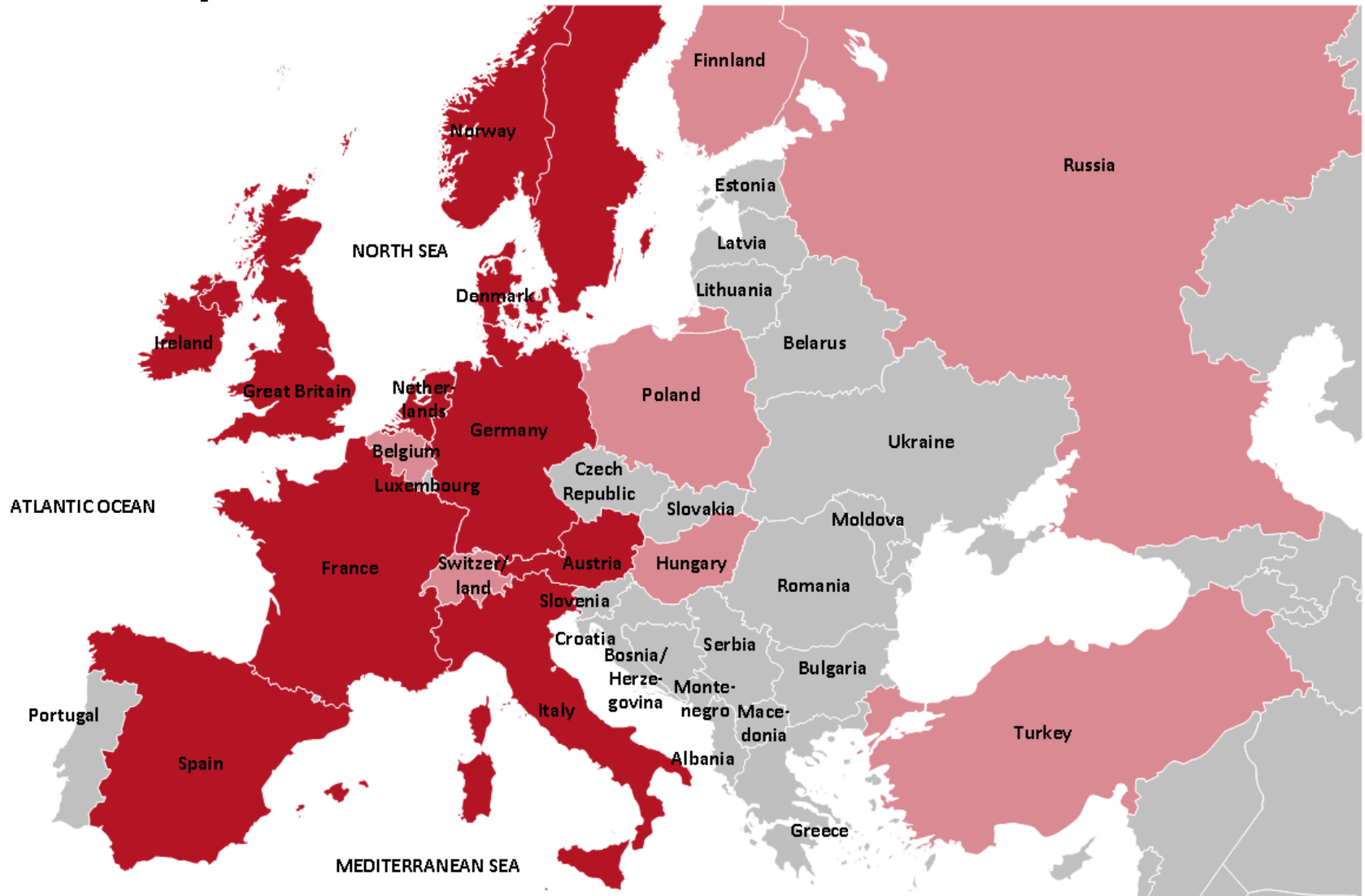
AGENDA

1. AGCO Finance – ejerskab.
2. AGCO Finance - Europa.
3. Forhandler samarbejde.
4. Maskinpriser.
5. Tab .
6. Spørgsmål?

AGCO Finance Ejerskab!

- 50/50 Ejerskab mellem AGCO & Rabobank!
- Rabobank ejer DLL – De Lage Landen Finans – AGCO Finance
- Rabobank er verdens 5 mest solide bank i Verden.

Agco Europe

Samarbejdspartnere:

- ▶ Kun AGCO Forhandlere.
- ▶ Kendte maskinpriser.
- ▶ Samlet vurdering af kunder.

Organisation!

- ▶ Lille & specialiseret.

Nødlidende sager!

■ Tab!

■ Spørgsmål?